

ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ

ਤੂੰ ਕਿਹੜੇ ਰਸਤੇ ਪੈ ਗਿਆ ਏਂ , ਕੇਹੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਗਿਆ ਏਂ ,
ਜੇਕਰ ਸੱਚਾ ਸਿੱਖ ਕਹਾਉਂਨੈਂ ਤੂੰ , ਬਾਣੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੋਚ ਮਨਾਂ ।
ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ , ਕਦੇ 'ਕੱਲਾ' ਬਹਿ ਕੇ ਸੋਚ ਮਨਾਂ ।
ਤੂੰ ਅਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਾਬੇ ਦੀਆਂ , ਵੱਡੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਾਈਆਂ ਨੇ ।
ਨਿੱਤ ਸ਼ਾਮ ਸਵੇਰੇ ਧੂਫ਼ ਦੀਆਂ , ਬੱਤੀਆਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਧੁਖਾਈਆਂ ਨੇ ।
ਤੂੰ ਤਾਂ ਸਖ਼ਸੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੋਂ ਵੀ , ਕਦੇ ਕਰਦਾ ਨਾ ਸੰਕੋਚ ਮਨਾਂ ।
ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ -----

ਤੈਨੂੰ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਤਗੁਰ ਨੇ , ਜਿਹੜੀ ਪਹਿਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ।
ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦਾ ਵੱਲ ਦੱਸ ਕੇ , ਤੇਰੀ ਰੂਹ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ।
ਨਾਲੇ ਵੰਡ ਛਕਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ , ਨਾ ਤੂੰ ਮਾਸ ਬਿਗਾਨਾ ਨੋਚ ਮਨਾਂ ।
ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ -----

ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵੀ , ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈਂ ।
ਸੰਗਮਰਮਰ ਕਿੰਨਾਂ ਲਿਸ਼ਕ ਰਿਹੈ , ਏਹੋ ਵੇਖਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈਂ ।
ਜਿਹੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਸੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ , ਇੱਕ ਅੱਧੀ ਬੂੰਦ ਤਾਂ ਬੋਚ ਮਨਾਂ ।
ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ -----

ਉਸ ਨੇ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਸੀ , ਮਾਂ ਰਾਜੇ ਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਕਹਿ ਕੇ ।
ਤੂੰ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕਦੇ , ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵੇਂ ਕੀ ਕਹਿ ਕੇ ।
ਕਿੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟ ਗਈ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ , ਤੈਨੂੰ ਅਜੇ ਨਾ ਆਈ ਹੋਸ਼ ਮਨਾਂ ।
ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ -----

ਉਸ ਨੇ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਜਾਬਰ ਕਹਿ ਕੇ , ਸਾਡੇ ਦਿਲ 'ਚੋਂ ਖੌਫ਼ ਮਿਟਾਇਆ ਸੀ ।
ਨਾਲੇ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਵਰਗਿਆਂ ਦੇ , ਦਿਲ 'ਚੋਂ ਹੰਕਾਰ ਮਿਟਾਇਆ ਸੀ ।
ਬਾਣੀ ਸੱਚ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਸਦੀ ਏ , ਤੂੰ ਹੈਂ ਝੁਠਿਆਂ ਦਾ ਕੋਚ ਮਨਾਂ ।
ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ -----

ਉਸ ਨੇ ਬਾਲੇ ਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ , ਵੀਰਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।
ਤਾਈਓਂ ਇੱਕ ਨੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਦੂਜੇ ਨੇ ਪੀਰਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।
ਜੇ ਤੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਮਨਦੈਂ ਉਚ ਨੀਚ , ਫਿਰ ਕੀ ਆਖਣਗੇ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ।
ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ -----

ਬਾਣੀ ਧਰਤੀ ਹਵਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ , ਕਿੰਨਾਂ ਉੱਚਾ ਰੁਤਬਾ ਬਖ਼ਸ਼ਦੀ ਐ ।
ਤੇਰੇ ਲਾਲਚ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ , ਸੁੱਧ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਸਦੀ ਐ ।
ਭਾਵੇਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ , ਪਰ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸੰਤੋਖ ਮਨਾਂ ।
ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ -----

ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਹੀ ਮਲਕ ਭਾਗੋਆਂ ਦੇ , ਤੂੰ ਤਾਂ ਨੇੜੇ ਢੁਕ ਢੁਕ ਬਹਿਨਾਂ ਏਂ ।
ਪਿੰਡ ਰੰਚਣਾਂ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਦਾ , ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਲਭਦਾ ਰਹਿਨਾਂ ਏਂ ।
ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਨਾ ਤਦਬੀਰਾਂ ਦੀ , ਤਕਦੀਰ 'ਤੇ ਮੜ੍ਹਦੈਂ ਦੋਸ਼ ਮਨਾਂ ।
ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ -----

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ,
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਧੂਰੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ।
9914836037

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ
ਦੀਆਂ ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ
ਸਮੂਹ ਜਗਤ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸਾ ਜੈਪੁਰ 'ਚ ਕਈ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਬੇਕਾਬੂ ਟਰੱਕ, 12 ਮੌਤਾਂ

ਰਾਜਸਥਾਨ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਐਤਵਾਰ ਦੇ ਰਾਤ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ 15 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੋਮਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਜੈਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੰਪਰ ਟਰੱਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੌਤ ਦਾ ਜਾਲ ਬਣ ਗਿਆ। ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਲੋਹਾ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੰਪਰ ਟਰੱਕ ਕਈ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ

ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਗਿਆ। ਡੰਪਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਕਈ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 12 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਹੁਣ ਤੱਕ 25 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਦੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਡੰਪਰ

ਡਰਾਈਵਰ ਸ਼ਰਾਬੀ ਸੀ। ਹਾਦਸੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲ ਗਈ। ਡੰਪਰ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਲੋਕ ਡੰਪਰ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਰੇਲ ਹਾਦਸਾ

ਬਿਲਾਸਪੁਰ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੋਰਬਾ ਯਾਤਰੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਦੀ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ। ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸਹੀ ਕਾਰਨ ਅਜੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਘਟਨਾ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਵਾਪਰੀ। ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਪਾਅ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਰੀਲਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਜੋ ਸਵਾਲ ਨਾ ਚੁੱਕ ਸਕਣ: ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ

ਔਰੰਗਾਬਾਦ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰੀਲਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਬਾਰੇ ਦਬਾਅ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕੇ ਰਹਿਣ। ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ 'ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ, "ਮੋਦੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰੀਲਾਂ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ, ਫੇਸਬੁੱਕ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਜਾਓ... ਇਹ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਸ਼ਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਭਟਕੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ

ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਬਾਰੇ ਜੇਕਰ INDIA ਗੱਠਜੋੜ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅਤਿਅੰਤ ਪੱਛੜੇ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ, "ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਲੀਕ ਹੋਣਾ ਵੀ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮੀਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

Samaj Weekly
ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ

Editor-in-chief
Devinder Chander
+44 7878 456 484

Editorial Office
Samaj Weekly
Samaj Media Enterprise Ltd
46 Summer Road
Erdington, Birmingham UK
B23 6UR
+44 7878 456 484
+44 121 565 4810
info@samajweekly.com
samajweekly@gmail.com

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਸੋਨੀਪਤ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕੋਚ ਦਾ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ

ਸੋਨੀਪਤ। ਸੋਨੀਪਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਕੌਂਸਲਰ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦਾ ਬੀੜੀ ਦੇਰ ਰਾਤ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕੋਚ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਵਿਆਹ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਰੁਕਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸਾਬਕਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁਨੀਲ ਉਰਫ ਲੰਬੂ ਤੇ ਕਤਲ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ। ਨੂੰਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲੇ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਕੇ ਗਏ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਰੋਕੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮਲਾਵਰ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਤੁਰਤ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਜਿੱਥੇ

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਫੈਫਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਰਾਮਕਰਨ ਵਜੋਂ ਹੋਈ, ਜੋ ਕਿ ਗੌਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੋਨੀਆ ਸ਼ਰਮਾ ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੌਂਸਲਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਐਫ ਐਸ ਐਲ ਟੀਮ ਅਤੇ ਗੌਰ ਸਿਟੀ ਪੁਲੀਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਰਾਮਕਰਨ ਤੋਂ ਅਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ
ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ C.V. email: samajweekly@gmail.com ਉੱਤੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।
Editor-in-chief : **Devinder Chander**
Mob: 07878 456 484
ਨੋਟ : ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਚੌਕਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਟਲੀ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ

ਸਰਹੱਦ ਨੇੜਿਓਂ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਕੰਢਿਓਂ ਦੇ AK ਸੀਰੀਜ਼ ਰਾਈਫਲਾਂ, ਇੱਕ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਬਰਾਮਦ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਿਹਾਤੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਮਾਡਿਊਲ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਘੋਨੇਵਾਲ ਤੋਂ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਕੰਢਿਓਂ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ (ਡੀਜੀਪੀ) ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀ। ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਵਿੱਚ ਦੋ ਏਕੇ-ਸੀਰੀਜ਼ ਅਸਾਲਟ ਰਾਈਫਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੱਠ ਮੈਗਜ਼ੀਨ, ਇੱਕ .30 ਬੋਰ ਪਿਸਤੌਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੋ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਅਤੇ .30 ਬੋਰ ਦੇ 50 ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਅਤੇ 7.62 ਐਮਐਮ ਦੇ 245 ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਡੀਜੀਪੀ ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿ-ਪ੍ਰਯੋਜਿਤ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਗੈਂਗ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ।

ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸਬੰਧਾਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਗਠਜੋੜ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਚਾਲਨ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਡੀਆਈਜੀ ਬਾਰਡਰ ਰੇਂਜ ਸੰਦੀਪ ਗੋਇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਤੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖੋਜ

ਦੀ ਆਮਦ ਬਾਰੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਸਐਸਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਿਹਾਤੀ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਪੁਲਿਸ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਘੋਨੇਵਾਲ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੋਜ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ, ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਰਾਵੀ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਬੈਗ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਸਐਸਪੀ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬਰਾਮਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਰਾਮਦਾਸ ਵਿਖੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25(8) ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਏ ਸੰਹਿਤਾ (ਬੀਐਨਐਸ) ਦੀ ਧਾਰਾ 113 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 174 ਮਿਤੀ 04/11/2025 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵਿਜੇ ਜਵੈਲਰਜ਼ ਡਕੈਤੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਗੌਰਵ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਜਲੰਧਰ। ਭਾਰਗਵ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਜੇ ਜਵੈਲਰਜ਼ ਡਕੈਤੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਅਜਮੇਰ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਮੇਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਗੌਰਵ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮ ਡਕੈਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਮੇਰ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਗੌਰਵ ਨਾਲ ਪਨਾਹ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚਾਰਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਰਿਮਾਂਡ ਦੌਰਾਨ, ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਗਹਿਣੇ, ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ

ਵਰਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਕਰੇਗੀ। ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਹੀ 2.25 ਲੱਖ ਨਕਦੀ; ਚੋਰੀ ਹੋਈ ਨਕਦੀ ਸਿਰਫ 23,000 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਉਹ ਅਜਮੇਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੀਪੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੁਟੇਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਲ ਗਏ, ਫਿਰ ਸਾਈਕਲ ਰਾਹੀਂ ਰਾਮਾ ਮੰਡੀ ਗਏ। ਉਥੋਂ, ਉਹ ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਫਗਵਾੜਾ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋ ਗਏ। ਫਿਰ ਉਹ ਲੁਧਿਆਣਾ ਲਈ ਬੱਸ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਜਮੇਰ ਲਈ ਇੱਕ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋਏ।

SHAM LAL CHANDER ID no. 921760

BUILDING MAINTENANCE HANDYMAN (CHECKATRADE)

Sham Lal Chander building maintenance handyman Under checkatrade platform is now available on your local London Area. They have fully trained and experienced tradesmen and do genuinely fast responses to all online enquiries. Their team are knowledgeable and providing on-time service. They have been providing remodelling, repairing and maintaining for over five years.

SPECIALITY:

PLUMBING : - Repairs/Replacement of Bathrooms accessories (sink, taps, tubs, showers, Toilets etc.	ELECTRICIAN :- Repairs/Replacement of all types of Sockets, Switches, Lamps, Fans, Cameras, Washing machines, Cookers, Alarms, Mount TV on walls, etc.	MASONRY WORK: - Plastering, skimming, Brick Work, Slabs Lying, Drive Ways, Roof maintenance etc.	CARPENTRY: - Laminate Flooring, Fencing, Flat Packs Assembling, Doors repairing/ replacing, Skirting, Decking, Selves making etc.

For more information please contact at www.checkatrade.com

Chander Consultants Limited, London, UK 07488841161

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ

ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 556ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਐਸ.ਜੀ.ਜੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ

ਰਾਏਕੋਟ (ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਗੁਰੀ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 556ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਕਰੀਬੀ ਪਿੰਡ ਬੱਸੀਆਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਤਰੰਜਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਐਨਆਰਆਈ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ

ਸਾਹਿਬ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਈ ਗਈ ਪਾਲਕੀ ਸ਼ਸੋਭਿਤ ਸਨ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਅੱਗੇ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚੇ ਬੈਨਰ ਚੁੱਕੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਗੱਤਕਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਤੇ ਨਿੱਘਾ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚਾਹ ਬੈਠ ਪਕੌੜਿਆਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਢਾਡੀ ਜੱਥਾ ਸਰਪੰਚ ਨਾਥ ਸਿੰਘ ਹਮੀਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਇਤਿਹਾਸ

ਸੁਣਾ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਸਾਂ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਜੋਤ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਲੜ੍ਹ ਲੱਗਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥੇ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਦੀਪਾ ਸਿੰਘ, ਬਿੱਲੂ ਸਿੰਘ, ਹੈਪੀ ਪਲਾਹਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਰਾਏਕੋਟ (ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਗੁਰੀ) ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 556ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਸਥਾਨਕ ਐਸ.ਜੀ.ਜੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ 'ਚ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੇ ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥੇ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਅਤੇ ਪਾਠੀ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 'ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਨਾਮ ਜਪੋ ਅਤੇ ਵੰਡ ਛਕੋ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਕਮੇਟੀ

ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਅੱਗਰਵਾਲ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਰਾਜੂ, ਜਨ. ਸਕੱਤਰ ਨੀਰਜ ਗੁਪਤਾ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਨੀਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਯਸ਼ਪਾਲ ਵਰਮਾ, ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ, ਹੈਪੀ ਧਨੇਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਰਾਏਕੋਟ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਵਾਸ ਯੋਜਨਾ-ਸ਼ਹਿਰੀ 2.0 ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੈਂਪ

ਰਾਏਕੋਟ, (ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਗੁਰੀ) ਸਥਾਨਕ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਰਾਏਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ ਅਫਸਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅੱਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੰਗੀਕਾਰ-2025 ਤਹਿਤ ਨਵੰਬਰ 2025 ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਲੋਕ ਕਲਿਆਣ ਮੇਲਾ ਸਥਾਨਕ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ ਅਫਸਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਵਾਸ ਯੋਜਨਾ-ਸ਼ਹਿਰੀ 2.0 ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੰਗੀਕਾਰ-2025 ਸਬੰਧੀ ਸਹਿਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀ ਉਕਤ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਇਸ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਆ ਕੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਸਿਟੀ ਲੈਵਲ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਕਸਪਰਟ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਵਾਸ ਯੋਜਨਾ-ਸ਼ਹਿਰੀ 2.0 ਸਕੀਮ

ਤਹਿਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 2.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (1.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ 1.0 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ) ਦੁਆਰਾ

ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੰਗੀਕਾਰ-2025

ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੂਰਯਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ (1 ਕਿਲੋਵਾਟ ਲਈ 30000 ਰੁਪਏ, 2 ਕਿਲੋਵਾਟ ਲਈ

60000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 3 ਕਿਲੋਵਾਟ ਲਈ 78000 ਰੁਪਏ) ਸਬਸਿਡੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਸੋਲਰ ਪੈਨਲ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਵੈਂਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਉਹ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਰਾਏਕੋਟ ਦੇ ਕਮਰਾ ਨੰ: 6 ਵਿੱਚ ਅਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਟਵਾਰੀ ਅਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੇਈ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਗਗਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਵਰਮਾ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਸੀਐੱਫ ਤਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ਼ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਣ ਦੇ 6 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਆ ਵਾਤਾਵਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਐਫ. ਆਈ ਆਰ. ਦਰਜ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਾਲੀ ਨਾ ਸਾੜਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਗਰੂਕ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਨਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ ਖੁਹੰਦ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਪੈਨੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ' ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਲਾਇਆ ਟੀਮਾਂ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਦਿੰਦਿਆ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਵਿਕਾਸ) ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਸਾਲ 2023 ਦੌਰਾਨ 61 ਸਈਟਾਂ, ਸਾਲ 2024 ਦੌਰਾਨ 12 ਸਈਟਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 8 ਸਈਟਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੁਹੰਦ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਦੇ 6 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ

ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 45000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਅਤੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਖਸਰਾ

ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਐਂਟਰੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਬੰਧਤ ਐਸ ਡੀ ਐਮਜ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਗਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲੱਸਟਰ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਲੇਜ਼ ਲੈਵਲ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਵੀ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫਸਰ ਡਾ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ

ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ 2716 ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਇੰਨਸੀਟੂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਸਬਸਿਡੀ ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਕਸਟਮ ਹਾਇਰਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਕੋਅਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨਾਲ ਮੈਪਿੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਲੇਜ਼ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ

ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਗਾਲਣ ਲਈ ਡੀਕੰਪੋਜ਼ਰ ਸਪਰੇਅ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪਲਾਟ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਲੈਵਲ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਗਏ, ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵੈਨਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਬੰਧੀ ਭਾਸ਼ਣ, ਲੇਖ ਅਤੇ ਪੇਟਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਹੋਈ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦਫਤਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰੇ 10-00 ਵਜੇ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੋਏ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਸੂਰਗੀਯ ਮਾਸਟਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੰਗਾ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ ਨੂੰ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੋਨ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਸੂਰਗ ਸਿਧਾਰ ਗਏ ਹਨ। ਉਪਰੰਤ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰੋਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਲਾਕ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੀ ਕੋਠੀ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ

ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇਹ ਰੋਸ ਪੱਤਰ 'ਪੰਜਾਬ ਐਸ.ਸੀ. ਕਮਿਸ਼ਨ' ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਬੋਬੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 15 ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਆਪਣੇ -ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ (ਲਾਈਫ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ) ਸੰਬੰਧਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਮਾਸਟਰ ਆਤਮ ਤੇਜ ਜੀ ਸ਼ਰਮਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਸੰਬੰਧੀ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਕਾਏ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਅੱਠ ਕੇਸ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਾਸਟਰ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਨੇ 16 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਧੂਰੀ (ਸੰਗਰੂਰ) ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੂਬਾ

ਪੱਧਰੀ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ -ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਲਈ ਸਮੂਹ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸਾਨੂੰ ਉੱਭਰ ਰਹੀ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਲਈ, ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ਰਾਤ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ, ਤਗਮਿਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਮਤਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਮਾਰਟ ਮੀਟਰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਮਹਿੰਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸੈਨਟ ਤੋੜ ਕੇ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਸੈਨਟ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਿੱਧੀ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਰ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਨੋਂ ਮਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ

ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ/ਫੈਸਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਉਸਾਰਨ ਲਈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ/ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਉਲੀਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਸਟਰ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਘਣੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭਗਤਾ, ਮਾ. ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਭਗਤਾ, ਮਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕੇਸਰ ਵਾਲਾ, ਮਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਗਤਾ, ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਕੇਸਰ ਵਾਲਾ, ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਏ. ਐਸ. ਆਈ., ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਏ. ਐਸ. ਆਈ., ਮਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ, ਮਾ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਡੋਡ ਅਤੇ ਭਾਈ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਕੋਠਾ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਆਦਿਕ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਨ।

ਜੀ ਡੀ ਗੋਇਨਕਾ ਸਕੂਲ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਕਪੂਰਥਲਾ (ਕੌੜਾ)- ਜੀ ਡੀ ਗੋਇਨਕਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ 556 ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਬੜੇ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਧਿਆਤਮਕ ਮਾਹੌਲ

ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਜ਼ਬੇ ਨੇ ਇੱਕ ਰੂਹਾਨੀ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ। ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਸਰਵਣ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲਿਆ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ

'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕਪੁਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ

ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ (ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਨਾਮ ਜਪੋ ਅਤੇ ਵੰਡ ਛਕੋ) ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਦੇਗ ਵਰਤਾਈ ਗਈ।

ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰਦੇਖੰਦਪੁਰ ਵਿਖੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਸੰਭਾਲਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਪੀ.ਏ.ਯੂ.-ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ, ਹਰਦੇਖੰਦਪੁਰ, ਬਲਾਕ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਵਿਖੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਸੰਭਾਲਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ, ਹਰਦੇਖੰਦਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕਟੋਚ ਨੇ ਆਏ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ

ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ, ਬਾਹੋਵਾਲ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਸਿਖਲਾਈ), ਡਾ. ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੌਂਸ ਨੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੇ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਸਬੰਧੀ ਅਤੇ ਪਰਾਲੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਬੰਧੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਦੀ ਬਾਇਓ ਗੈਸ ਪਲਾਂਟ, ਊਰਜਾ, ਖੁੰਬ ਉਤਪ-

ਾਦਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਖੁਰਾਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੂਲ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਰਾਲੀ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਇਸ ਨੇਕ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ

ਭਾਸ਼ਣ, ਲੇਖ ਲਿਖਣਾ ਅਤੇ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ 'ਤੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਰੈਲੀ ਵੀ ਕੱਢੀ ਗਈ।

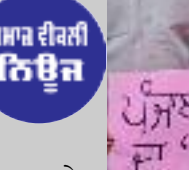
"ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨਿਟ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ - ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ), ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਨੇ ਅੱਜ 'ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੋ ਮੁਹਿੰਮ' ਤਹਿਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ (ਭਾਜਪਾ) ਵੱਲੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨਿਟ (ਸ਼ਬਨਉਟੋ) ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁਗਲਕੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ

ਹੈ। ਸੈਨਿਟ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਅਕ ਮਾਹਿਰ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਹੈ। ਡਾ. ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨਿਟ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਸੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਸਪਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ

ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨਿਟ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਲਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਡਾਕਾ ਮਾਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰੇ। ਬਸਪਾ 'ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੋ ਮੁਹਿੰਮ' ਤਹਿਤ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਪਣਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰੇਗੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਸਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬ੍ਰਿਜਪਾਲ ਜੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕੁਆਰਟੀਨੇਟਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੇਨੂ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡਾ ਅਲੀ ਸ਼ੇਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਿਹਾਤੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਿਕਰਾਂਤ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਦਿਨੇਸ਼ ਦਈਆ ਜੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂ ਗੌਤਮ ਜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਵਰਕਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁ: ਗੁਰਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਵੱਦੀ ਟਕਸਾਲ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸੰਸਾਰ 'ਚ ਨਿਵੇਕਲਾ ਵਰਤਾਰਾ - ਸੰਤ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

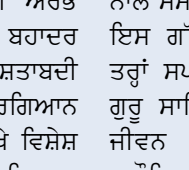
ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਗੁਰਪੁਰਵਾਸੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੁਚਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਨੀ ਜਵੱਦੀ ਟਕਸਾਲ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਅਰੰਭੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਵੱਦੀ ਟਕਸਾਲ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਜਵੱਦੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗਾਇਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਬਦ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ: ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, ਪ੍ਰੋ: (ਡਾ:) ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਰਿਆਤ ਬਾਹਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਡਾ: ਅਨੁਰਾਗ ਸਿੰਘ ਉੱਘੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਪਰਚੇ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ। ਅੱਜ ਦੇ

ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ: ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਵਿਚਲੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਬੜੇ ਡੂੰਘੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਅਲੌਕਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸ੍ਰੋਤ ਹੈ, ਉਥੇ ਡਾ: ਅਨੁਰਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਭਰਮ-ਭੁਲੇਖੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵਿਰਤ ਕਰਦਿਆਂ ਡੂੰਘੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਡਾ: ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਪੇਪਰ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦੀ

ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਜਵੱਦੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਇੱਕ ਅਲੌਕਿਕ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਕੇ ਸਭ ਦੀ ਪੱਤ ਢੱਕੀ ਉੱਥੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਉਸ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਸਦਾ ਰਿਣੀ ਰਹੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਤਿਲਕ ਜੰਝੂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਵਰਤਾਇਆ ਔਰ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਪੈਗੰਬਰ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਧਰਮ

ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਡਾਢੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਕਤਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਘੇ ਕੀਟ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਡਾ: ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਉੱਘੇ ਵਿਦਵਾਨ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸ੍ਰ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਿਟਾਇਰਡ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ., ਡਾ: ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸ੍ਰ: ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਪਾਲ, ਭਾਈ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੀਤਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ ਸਾਬਕਾ ਡੀ. ਆਈ.ਜੀ, ਸ੍ਰ: ਤੇਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਸ੍ਰ: ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ: ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ, ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਆਂ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਉਸਤਾਦ ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ।

ਜਨ-ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਬਦਲਤ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਭਾਰੀ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰੇਗੀ: ਵਿਧਾਇਕ ਰੰਧਾਵਾ

ਵਿਧਾਇਕ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਡੋਰ ਟੂ ਡੋਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਚੋਣ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ

ਡੋਰਾਬੱਸੀ (ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ) ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਡੋਰਾਬੱਸੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ: ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਜੀ ਨੇ ਹਲਕਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿੱਖੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ: ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਜੀ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਪਿੰਡ ਮੰਨਣ ਵਿੱਖੇ ਡੋਰ ਟੂ ਡੋਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਭਰਕੇ ਹਲਕੇ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਆਪ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਸਥਾਨਕ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਰਕੇ ਜਲਦ ਤੋ ਜਲਦ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ

ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਡੋਰਾਬੱਸੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਸਦਕਾ 'ਆਪ' ਤਰਨ-ਤਾਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕਈ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਪੁਖਤਾ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਇਨ੍ਹਾਂ 56,000 ਤੋਂ ਵੱਧ

ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਬੜੀ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 90 ਫ਼ੀਸਦ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ ਜ਼ੀਰੋ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕ

ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਨਿਰਵਿਘਨ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ

ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਲਗਾਤਾਰ ਨਵੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲੋਕ 'ਆਪ' ਦੀ ਜਿੱਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੱਖਾਂ ਭਾਰ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 556ਵੇਂ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਰਾਏ ਅਜੀਜ਼ ਉੱਲਾ ਖਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਵਧਾਈ

ਰਾਏ ਅਜੀਜ਼ ਉੱਲਾ ਖਾਂ ਤੇ ਰਾਏ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਖਾਂ।

ਰਾਏਕੋਟ, ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਗੁਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਪੀ ਅਤੇ ਰਾਏਕੋਟ ਦੇ ਨਵਾਬ ਰਾਏ ਕੱਲਾ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਰਾਏ ਅਜੀਜ਼ ਉੱਲਾ ਖਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 556ਵੇਂ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਧਰਮ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕੌਮ ਜਾਂ ਮਜ਼ਹਬ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਭ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਹ ਹੈ ਜੋ ਸੱਚ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਏ ਅਜੀਜ਼ ਉੱਲਾ ਖਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਰਾਏ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਖਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ

ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਉਪਦੇਸ਼ "ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਨਾਮ ਜਪੋ ਤੇ ਵੰਡ ਛਕੋ" ਅੱਜ ਵੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸੱਚਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਾਏਕੋਟ ਨਗਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗੂੜ੍ਹਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਦਲੇ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਮਾਣ ਅਤੇ ਸਤਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦਿਹਾੜੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਰਲ ਮਿਲ ਮਨਾਉਣ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ 350 ਸਾਲਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ- ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਗੁਰੂ 'ਚ ਕਰਵਾਇਆ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ

ਬੰਗਾ/ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਹੇਠ ਅੱਜ ਇਥੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰਪਲਾਹ ਪੰਜ ਟਾਹਲੀਆਂ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਿੰਡ ਸਰਹਾਲ ਕਾਜ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਦੂਸਰੇ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਨੇ ਰਸ ਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਜਲ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਸਰਹਾਲ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਗੁਰੂਆਂ-ਪੀਰਾਂ, ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਹਿਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਨੂੰ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ

ਹਨ ਸਗੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਿੰਦ ਦੀ ਚਾਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀਸਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਗਮ 25 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1 ਤੋਂ 18

ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਸ਼ੋਅ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਫਲਸਫ਼ੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ 23 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 25 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੀ ਮੰਗ ਬਾਰੇ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗ੍ਰਾਂਟ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਦੋਵੇਂ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸਰਵਹਿੱਤਕਾਰੀ ਵਿੱਦਿਆ ਮੰਦਰ ਭੀਖੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ

ਭੀਖੀ, (ਕਮਲ ਜਿੰਦਲ) 'ਗਾਇਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਰਵਹਿੱਤਕਾਰੀ ਵਿੱਦਿਆ ਮੰਦਰ ਸੀਬੀਐਸਈ ਭੀਖੀ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨਿਬੰਧ - ਲੇਖਣ ਆਦਿ ਬੜੀ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਵਾਟਿਕਾ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਭੀਖੀ ਬੜੇ ਚਾਅ ਤੇ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ' ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਦਰ ਸਹਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮ, ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ' ਆਦਰ-ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ

ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੁਭ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਲਯੁਗ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਗਗਨਦੀਪ 'ਚ ਪਰਾਸ਼ਰ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ

ਦੇ ਰਾਹ ਪਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਵਹਿੱਤਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਮਤੀ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਗੁਰੂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਤਿਨਾਮ-ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਕੀਤਾ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਠੰਡੂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਬਸਪਾ ਸ਼ਾਮਲ : ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ

ਮਾਨਸਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੇ ਮਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਕਟਰੀ ਠੰਡੂ ਸਿੰਘ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਅੱਜ ਪਾਰਟੀ ਦਫਤਰ ਮਾਨਸਾ ਵਿਖੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਤ ਧਰਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਜਾਤ ਦੇ ਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਹੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ। ਸੂਬਾ ਬਠਿੰਡਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਕੱਤਰ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਜੀ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰੋ: ਗੋਲਡੀ ਪਰਖਾਲੀ

ਰੋਪੜ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੋਲਡੀ ਪਰਖਾਲੀ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭੈਣ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰੋ ਕਿਉਂ ਕਿ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਪੂਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਮਰਹੂਮ ਸ.ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਭੱਦਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ

ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਲੂੰਧਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ.ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੋਨਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਠ ਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਰਹੇ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਸਭ ਜਾਤਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਭੁੱਲਕੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਗੇ।

ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਂਈ ਮੰਗਤੇ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਪਾਸਲੇ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਮੇਲਾ 13,14 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਗਾਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਉਣਗੇ।

ਫਿਲੌਰ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਦਰਬਾਰ ਸਖੀ ਸੁਲਤਾਨ ਲੱਖ ਦਾਤਾਂ ਪੀਰ (ਮੁਕਾਮ) ਰਜਿ: ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਂਈ ਮੰਗਤੇ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਪਾਸਲੇ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਮੇਲਾ 13,14 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪਾਸਲਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਗਾਂਦੀਨਸ਼ੀਨ ਸਾਈਂ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। 13 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਚਿਰਾਗ਼, ਝੰਡੇ ਅਤੇ ਚਾਦਰ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ 14 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਦਸ ਵਜੇ ਮਹਿਫਲੇ ਕਵਾਲ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਟੇਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਗਾਇਕ ਕਾਸ਼ੀ ਨਾਥ, ਸੁਲਤਾਨਾ ਨੂਰਾ, ਪ੍ਰਵੇਜ਼ ਖਾਨ, ਸਲਾਮਤ ਅਲੀ, ਬੀ.ਐਸ ਬੱਲੀ, ਇੰਦਰ ਬਡਾਲਾ ਅਤੇ ਕੱਚੀ ਗਿਰੀ ਨਕਾਲ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਰਣਜੀਤ ਮਾਨ ਜੀ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਸਾਊਂਡ ਗੁਰਮੇਲ ਸਾਊਂਡ ਗੁਰਾਇਆ, ਅਸੋਕਾ ਟੈਟ ਹਾਊਸ ਪਾਸਲਾ ਅਤੇ ਜੱਸ ਲਾਈਟ ਬੜਾ ਪਿੰਡ ਲਾਈਟਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਲਾਈਵ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਭੈਰੋ ਲਾਈਵ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲਾਈਵ ਯੂ-ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਤੇ ਚੱਲੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਈਂ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਾਹ

ਜੀ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਹਰਮਨ ਅਲੀ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ ਦਾ ਕੇਕ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡੇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ ਸਾਈਂ ਸੋਮ ਨਾਥ ਸਿੱਧੂ ਜੀ (ਕੁਲੋ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ) ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਾਈਂ ਜੀ (ਬਾਕਰਪੁਰ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ) ਸਾਈਂ ਜੀਤ ਸ਼ਾਹ ਜੀ (ਰੁੜਕੇ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ) ਸਾਈਂ ਬਲਦੇਵ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕਾਦਰੀ (ਇੰਦੜੇ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ) ਸਾਈਂ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕਾਦਰੀ (ਜਲੰਧਰ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ) ਬਾਬਾ ਰਾਮੇ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕਾਦਰੀ,

ਬਾਬਾ ਸੋਨੂੰ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕਾਦਰੀ, ਬਾਬਾ ਜੀਤ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕਾਦਰੀ (ਮਾਈਆਂ ਦਾ ਖੇੜਾ) ਜੀ ਅਤੇ ਦੀਪਾ ਬਾਬਾ ਕਾਹਨਾਂ ਢੇਸੀਆਂ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਉਣ ਗੇ। ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਚਾਹ ਪਕੌੜਿਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰਾ ਅਟੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਈਂ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਅਤੇ ਅਰਮਾਨ ਨੂਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮ-ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੋਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮੇਲੇ ਦੀ ਰੌਣਕ ਵਧਾਓ ਅਤੇ ਦਰਬਾਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ

ਭੁੱਲ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਤੂੰ ਆਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।
 ਵਿਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਨਾ ਵਿਖਾਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।
 ਓਸ ਵੇਲੇ ਗੱਲ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਸੀ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ ;
 ਬਾਲੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਬਚਾਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।
 ਅਮਲ ਨਈਓਂ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤੇਰੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ;
 ਮੱਝ ਅੱਗੇ ਬੀਨ ਨਾ ਵਜਾਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।
 ਤੇਰਾ ਚਿੱਤ ਵੇਖ ਵੇਖ ਹੋਊਗਾ ਉਦਾਸ ਹੀ ;
 ਧਰਮ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਜਾਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।
 ਗੁਰੂਆਂ ਤੋਂ ਚੇਲੇ ਅੱਗੇ ਸਮਝਦੇ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ;
 " ਸਮਝਿਆਂ " ਨੂੰ ਨਾ ਤੂੰ ਸਮਝਾਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।
 ਵੇਖ ਵੇਖ ਗੱਦੀਆਂ 'ਤੇ ਬਾਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੈਠਿਆਂ ,
 ਕਿਵੇਂ ਕਹੀਏ ਜਾਬਰ ਸਿਖਾਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।
 ਅਜੇ ਵੀ ਲਕੀਰ ਦੇ ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ 'ਨੀ' ;
 ਵੇਖੀਂ ਜਾਤ ਪਾਤ ਨਾ ਮਿਟਾਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।
 ਕੋਈ ਆਖੇ ਕੱਤਕ 'ਚ ਕਿਤੇ ਹੈ ਵਿਸਾਖ ਵਿੱਚ ;
 ਦੋ ਦੋ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨਾ ਮਨਾਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।
 ਫ਼ੇਰ ਵੀ ਜੇ ਆਉਂਣਾ ਹੋਇਆ ਸੁਪਨੇ 'ਚ ਆਣ ਕੇ ;
 ਰੰਚਣਾਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।
 ਤੇਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਚੱਲ ਸਕੀਏ ;
 ਸਾਡੇ ਖੋਪਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।
 ਬਾਣੀਂ ਰਾਹੀਂ ਸਦਾ ਸਾਡੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੋਂ ਤੂੰ ;
 ਸਾਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਮਲ ਦੀ ਸਿਖਾਈਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ।

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ
 ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
 ਸਭਾ ਧੂਰੀ ਜਿਲ੍ਹਾ
 ਸੰਗਰੂਰ।
 9914836037

ਅੱਗ ਦਾਤੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਦਾ
 ਸਿੱਧਾਂਤ
 "ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ"
 ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵੀ
 ਜਿਉਂਦੀ ਜਾਗਦੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ,
 ਧਰਤੀ ਨੂੰ
 ਲਾਂਬੂ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ
 ਅੰਨ ਦਾਤੇ ਨਹੀ
 ਅੱਗ ਦਾਤੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ
 ਬੇਕਸੂਰੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ
 ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਭੁੰਨਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ
 ਅੰਨ ਦਾਤੇ ਨਹੀ
 ਅੱਗ ਦਾਤੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ
 ਚਹਿ ਚਹਾਉਂਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ
 ਰੈਣ ਬਸੇਰੇ ਫੁਕਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ
 ਅੰਨ ਦਾਤੇ ਨਹੀ
 ਅੱਗ ਦਾਤੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ
 ਆਲ੍ਹਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਤੇ ਮਮਤਾ ਦੀ
 ਚੋਗ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ ਬੋਟਾਂ ਨੂੰ
 ਸਾੜਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ
 ਅੰਨ ਦਾਤੇ ਨਹੀ
 ਅੱਗ ਦਾਤੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗ ਲਾਉਣਿਆਂ ਨੂੰ
 "ਫੌਜੀ" ਵਾਸਤੇ ਪਾਉਂਦੇ
 ਐ! ਮੂਲ ਤੋਂ ਭੁੱਲਿਓ ਦਾਨਸ਼ਮੰਦੋ
 ਅਪਣਾ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼
 ਨਾ ਭੁੱਲੋ! ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਅੱਗ ਵੰਡੋਗੇ,
 ਅੱਗ ਹੀ ਪਾਓਗੇ
 ਰੁੱਖ ਲਾਓਗੇ ਠੰਡੀ ਛਾਂ ਅਤੇ
 ਸੁੱਧ ਹਵਾ ਪਾਓਗੇ
 ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾ ਕਰ ਕੇ
 ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਕੀ ਮੂੰਹ ਦਿਖਾਓਗੇ।

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ
 ਪਿੰਡ ਦੀਨਾ ਸਾਹਿਬ
 ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਪੰਜਾਬ
 95011-27033

“ਨਾਨਕ ਦਰਵੇਸ਼”

ਜਦੋਂ ਜੱਗ 'ਤੇ ਫੈਲਿਆ ਕੂੜ-ਪਸਾਰਾ,
 ਆਇਆ ਬਣ ਕੇ ਚਾਨਣ ਦੀ ਕਾਰ ਮੀਆਂ।
 ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਠੰਢ ਪਈ,
 ਆਇਆ ਐਸਾ ਏ ਰੱਬੀ ਅਵਤਾਰ ਮੀਆਂ।
 ਭੈਣ ਨਾਨਕੀ ਤੱਕ ਕੇ ਮੁੱਖੜੇ ਨੂੰ,
 ਵੇਖੀ ਜੋਤ ਅਜੀਬ ਅਪਾਰ ਮੀਆਂ,
 ਕਹੇ ਵੀਰ ਨਾ ਇਹ ਕੋਈ ਆਮ ਮੇਰਾ,
 ਇਹ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਤਾਰਨਹਾਰ ਮੀਆਂ।
 ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਿਆ ਮੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ,
 ਬਣਿਆ ਜੁਲਮ ਦੇ ਸੀਨੇ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਧਾਰ ਮੀਆਂ।
 ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਭ ਨੂੰ,
 ਕੀਤਾ ਸੁੱਤਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਮੀਆਂ।
 ਜਗਤ ਗੁਰੂ, ਉਹ ਪੀਰ ਸਭ ਦਾ,
 ਕਰਨੇ ਆਇਆ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਮੀਆਂ।
 ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਮੁਸਲਿਮ,
 ਇੱਕੋ ਨੂਰ ਦਾ ਸਭ ਪਸਾਰ ਮੀਆਂ।
 ਘਰ ਬਾਰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਤੁਰ ਪਿਆ ਏ,
 ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਮੀਆਂ।
 ਉਹ ਤੇ ਤੁਰਿਆ ਸੀ ਦੀਨ-ਦੁੱਖੀਆਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ,
 ਠੋਕਰ ਮਾਰੀ ਏ ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਦੇ ਜ਼ਾਰ ਮੀਆਂ।
 ਫੇਰਾ ਪਾ ਕੇ ਜਦੋਂ ਵਤਨ ਆਣ ਮੁੜਿਆ,
 ਝੁੱਕਿਆ “ਖਿੱਚੀ” ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਕੁੱਲ ਸੰਸਾਰ ਮੀਆਂ।
 ਜਿੱਥੇ ਪੈਰ ਵੀ ਬਾਬੇ ਨੇ ਆਣ ਧਰਿਆ,
 ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਉਹ ਬਾਗੋ-ਬਹਾਰ ਮੀਆਂ।

ਪ੍ਰੋ. ਪਵਨ ਖਿੱਚੀ, ਮਾਨਸਾ
 ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,
 ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ
 ਮੋ. 9478160786

ਮੁੜ ਕੇ ਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਆ ਜਾਈ

ਮੁੜ ਕੇ ਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਆ ਜਾਈ
 ਦੁਨੀਆਂ ਹੋਈ ਹੈਵਾਨ ਨਾਨਕਾ
 ਸੱਚ ਸੁੱਚ ਤੇ ਸੁਪਨਾ ਹੀ ਆ
 ਕੂੜ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਾਨਕਾ
 ਮੁੜ ਕੇ ਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਆ ਜਾਈ
 ਦੁਨੀਆਂ ਹੋਈ ਹੈਵਾਨ ਨਾਨਕਾ
 ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਉਂਦੇ ਆ
 ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਗੱਲ ਤੇ ਕਦੋਂ ਆਉਂਦੇ ਆ
 ਤੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਲੋੜ ਏਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗੋ ਆ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾਨਕਾ
 ਮੁੜ ਕੇ ਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਆ ਜਾਈ ਦੁਨੀਆਂ ਹੋਈ ਹੈਵਾਨ ਨਾਨਕਾ
 ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਬਰ ਕਹਿਣਾ ਆਸ ਰੱਖੀ ਆ ਹੋਰਾਂ
 ਐਵੇਂ ਕਰ ਇਤਬਾਰ ਲਈ ਨਾਂ ਵੱਡਿਆਂ ਛੋਟਿਆਂ ਚੋਰਾਂ ਤੇ
 ਤਵੀਤਾਂ ਨਾਲ ਅਮੀਰੀ ਲੱਭਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਉਤੇ ਜਾਣ ਨਾਨਕਾ
 ਮੁੜ ਕੇ ਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਆ ਜਾਈ ਦੁਨੀਆਂ ਹੋਈ ਹੈਵਾਨ ਨਾਨਕਾ
 ਗੁਰਮੀਤ ਡੁਮਾਣੇ ਵਾਲਿਆ ਛੱਡਦੇ
 ਤੂੰ ਚਤਰਾਈਆਂ
 ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਪ ਹੀ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਈਆਂ
 ਜੇ ਕਿਤੇ ਤੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਏਨਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਤੇਰਾ ਮਾਣ ਨਾਨਕਾ
 ਮੁੜ ਕੇ ਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਆ ਜਾਈ ਦੁਨੀਆਂ ਹੋਈ ਹੈਵਾਨ ਨਾਨਕਾ

ਗੁਰਮੀਤ ਡੁਮਾਣਾ
 ਲੋਹੀਆਂ ਖਾਸ
 ਜਲੰਧਰ

ਵਰੇਗੰਡ ਮੁਬਾਰਕ

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਮਨ ਰਾਣੀ
 ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਜਲੋਟਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਦਸੂਹਾ
 ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੀ
 7ਵੀਂ ਵਰੇਗੰਡ ਮਨਾਈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਮਾਣਾ ਨੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿੱਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਬੱਸਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਰਵਾਨਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਸੱਚਖੰਡ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ, ਧਰਮਪੁਰਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਝੰਡੇ ਥੱਲੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧਰਮਪੁਰਾ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਗੁਰੂ

ਰਾਮਦਾਸ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜਥੇਦਾਰ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਮਾਣਾ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਮਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਨਦਾਤਾ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿੱਚ ਬੱਸਾਂ ਨੂੰ

ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੱਲ, ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰ-ਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਸੂਰੀ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗਬਰ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੁਮਾਰ, ਬੀਬੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਚੰਮੀ ਭੈਣਜੀ, ਰਾਣੀ ਭੈਣਜੀ, ਰਜੀ ਭੈਣਜੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਚਲਾ ਪੁਲ - ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਸਿੱਖਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਵਿਜ਼ਨ

●ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭ ●ਪਿੰਡ ਬੀਰੋਵਾਲ, ਜਾਡਲਾ, ਉਟਾਲ ਅਤੇ ਦੌਲਤਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕਰਾਇਆ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) “ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਉਦਯੋਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਤਜਰਬਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਸਲੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ-ਵਰਤੋਂ ਸਿੱਖਣ ਰਾਹੀਂ ਹੋਰ ਨਿਖਾਰ ਸਕਣ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਇਹ ਮਿਲਾਪ ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ।”

— ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਤਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਸੀ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਜਗਤਸੁਖ ਗਰੁੱਪ - ਚਾਰਲੀ ਸਪਰੇਅਰਜ਼ ਇਸ ਵਿਜ਼ਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ, ਜਗਤਸੁਖ ਗਰੁੱਪ-ਚਾਰਲੀ ਸਪਰੇਅਰਜ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ

ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਤਜਰਬਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਯਾਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜੀ.ਐਨ.ਏ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬੈਚ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮੈਨੂ ਫੈਕਚਰਿੰਗ ਯੂਨਿਟ 'ਚ ਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮਾਹੌਲ, ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ। ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ ਯੋਜਨਾ, ਅਸੈਂਬਲੀ ਤਰੀਕੇ, ਕੁਆਲਿਟੀ ਕੰਟਰੋਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਤਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਸੀ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਪਾਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੋਵੇਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤਜਰਬਾ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਤਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਸੀ ਨੇ ਜਗਤਸੁਖ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਸੱਤਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਯਾਤਰਾ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ “ਮੇਡ ਇਨ ਇੰਡੀਆ - ਮੇਡ ਫਾਰ ਵਰਲਡ” ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਗਿਆਸੂ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਪਾਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਖੁਦ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਸਮਝ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗ ਦੀਆਂ ਬਿਹਤਰੀਨ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਾਂ, ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਲੌਜਿਕ ਅਤੇ ਕੁਆਲਿਟੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀਮਤੀ ਸਲਾਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ

ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਫਲ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਿਰਫ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਟੀਮ ਵਰਕ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਚਾਰਲੀ ਸਪਰੇਅਰਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਲਾਈਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ—ਇਹ ਬ੍ਰਾਂਡ ਆਪਣੇ ਅਧੁਨਿਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਪਰੇਅਰਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਸੀਜ਼ਨ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ—ਫੈਬ੍ਰਿਕੇਸ਼ਨ, ਅਸੈਂਬਲੀ, ਟੈਸਟਿੰਗ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫਾਈਨਲ ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ ਤੱਕ—ਜਿੱਥੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਟੀਮ ਵਰਕ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਮਿਲਾਪ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਦੌਰੇ ਦਾ ਖਾਸ ਆਕਰਸ਼ਣ ਇੱਕ ਹੈਂਡਜ਼-ਆਨ ਅਸੈਂਬਲੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਖੁਦ ਮਸ਼ੀਨੀ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਕਰਕੇ ਅਸਲੀ ਤਜਰਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆਈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੱਜੇ ਕੰਮ, ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਟੀਮ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਗਤਸੁਖ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਲਕੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਰਤਪਾਲ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸੁਚੱਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਮਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝ ਮਿਲੀ। ਜੀ.ਐਨ.ਏ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ

ਪਿੰਡ ਰੈਲ ਮਾਜਰਾ ਦੇ ਸਰਵਿਸ ਰੋਡ ਤੇ ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਕਾਰ ਦੀ ਟੱਕਰ

ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਬਚਾਅ, ਕਾਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਕਾਠਗੜ੍ਹ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਬਲਾਚੌਰ ਰੋਪੜੂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਤੇ ਨੇੜੇ ਰੈਲਮਾਜਰਾ ਦੇ ਸਰਵਿਸ ਰੋਡ ਤੇ ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਕਾਰ ਦੀ ਟੱਕਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਸ ਐਸ ਐਫ ਟੀਮ ਦੇ ਏ ਐਸ ਆਈ ਇੰਚਾਰਜ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ

ਰਾਹਗੀਰ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਰੈਲਮਾਜਰਾ ਦੇ ਸਰਵਿਸ ਰੋਡ ਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਜੋ ਕਿ ਸਰਵਿਸ ਰੋਡ ਤੋਂ ਰੋਪੜੂ ਵੱਲੋਂ ਬਲਾਚੌਰ ਸਾਈਡ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਟਰੱਕ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਰੈਲ ਮਾਜਰਾ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰ ਅਚਾਨਕ ਰੋਡ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਕਾਰ ਆ ਟਰੱਕ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਟਾਇਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾ

ਟਕਰਾਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ। ਐਸ ਐਸ ਐਫ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਦੋਨਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਡ ਤੇ ਸਾਈਡ ਕਰਵਾ ਤੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਵੰਗ ਨਾਲ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਈਆਂ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਚੌਂਕੀ ਆਸਰੋਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੌਂਕੀ ਇੰਚਾਰਜ ਆਸਰੋਂ ਏ ਐਸ ਆਈ ਸਿਕੰਦਰਪਾਲ ਵਲੋਂ ਦੋਨਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਚ ਲੈ ਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ

ਭੀਖੀ, (ਕਮਲ ਜਿੰਦਲ) ਸਥਾਨਕ ਸ਼੍ਰੀ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਵਿਦਿਆ ਮੰਦਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਗਿਆ। ਸਵੇਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਮੂਹਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜਪਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਦੇ ਜਾਪ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ, ਭਾਵਪੂਰਨ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਪੂਰਾ ਸਕੂਲ ਗੁਰੂ

ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਹਰੇਕ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਚਮਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੁਰੂਪੁਰਬ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਭ

ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੱਚਾਈ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ, ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ - ਅਖਿਲੇਸ਼, ਸਰਵਜੀਤ

ਜਦੋਂ ਫੌਜੀ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ?

ਕਪੂਰਥਲਾ (ਕੋੜਾ)- ਇੰਡੀਅਨ ਰੇਲਵੇ ਐਪਲਾਈਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਪਾਂਡੇ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੰਮੂ ਤਵੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਦੇ ਸਲੀਪਰ ਕੋਚ ਵਿੱਚ ਠੇਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਫੌਜੀ ਜਵਾਨ ਜਿਗਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਤਲ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਗੁੱਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਈ ਆਰ ਈ ਐੱਫ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਘਿਨਾਉਣੀ ਘਟਨਾ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਨਿੱਜੀਕਰਨ, ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਹ ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ

ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਯਾਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕੋਚ ਅਟੈਂਡੈਂਟ, ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਸਫ਼ਾਈ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਰਗੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੀਂ ਪੁਲਿਸ ਤਸਦੀਕ ਜਾਂ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ, ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਅਰਾਜਕ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਆਈ ਆਰ ਈ ਐੱਫ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਜਾਂ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ

ਵਰਤਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਰੱਖਿਅਕ ਦੀ ਜਾਨ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਖਦ ਘਟਨਾ ਸਿੱਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਯਾਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ

ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਖਿਲੇਸ਼ ਪਾਂਡੇ ਤੇ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਦੌੜ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਆਈ ਆਰ ਈ ਐੱਫ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪਲਟੇ। ਸਾਡੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਯਾਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੋਚ ਅਟੈਂਡੈਂਟ, ਸਫ਼ਾਈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ (ਵਿਭਾਗੀਕਰਨ) ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਨਾਲ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਖਾਲੀ ਪਏ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਨਵੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਬਹਾਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਆਈ ਆਰ ਈ ਐੱਫ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਆਈ ਆਰ ਈ ਐੱਫ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਅੰਦੋਲਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 19000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗੀ: ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੜਕ ਕੱਚੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਗੁੱਜਰ ਵੈਲਫੇਅਰ

ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਜੋ

ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਉਚ ਕੋਟੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ

ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਵਾਲਿਟੀ ਯਕੀਨਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮੈਟੀਨੈਂਸ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ 19000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਆਣਾ ਜਾਣਾ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਹੈਲਥ ਕਲੀਨਿਕ (ਡਰਬੀ) ਰਜਿ: HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC (DERBY) REGD.

MANJEET SINGH KHANBA
Award Winner 1998, 2001 & 2005
(2 Awards) BSYA

ਰੋਗ ਕਿਸੀ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਵੇ ਰੋਗ ਦੀ ਸੁਰਖਾਤ, ਸਹੀ ਚਵਾਈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਹੀਮਾਰੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੰਨ ਨਾ ਕਰੇ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਪ੍ਰੋਬਲਮੀ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀ ਫੋਨ ਕਰੋ, ਅਸੀਂ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਮਗਰਾ (FREE CONSULTATION) ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ :

GENERAL DISEASES: ਸ਼ੱਕਰ ਰੋਗ (Diabetes), ਏਮੀ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ (Asthma), ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਸੋਜ (Arthritis), ਵਾਤ ਰੋਗ (Rheumatism), ਜੋੜਾਂ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ, ਗੋਡੀਆਂ-ਮੋਢਿਆਂ, ਪਿੱਠ ਅਤੇ ਗੀਹ ਦੇ ਦਰਦ (Sciatica), ਭਰਹੱਚੀ (Indigestion), ਮੋਹਰਾ ਠਾਠੇਰ, ਖੰਟੇ ਡਰਾਓ, ਦਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਲਨ (Heart Burning) ਅਤੇ ਦਰਦ, ਕਸਬੀ (Constipation), ਭਰਾਸੀਰ (Piles) ਖੂਨੀ ਜਾਂ ਭਾਈ, ਮੁਹਕੇ (Haemorrhoids), ਅਫਾਤਾ (Flatulence), ਪਾਲੀਆ ਰੋਗ (Jaundice), ਜਿਫਰ ਦਾ ਸੁੱਜ ਜਾਣਾ (Hepatitis), ਹੜਨੀਆਂ (Hernia), ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ (Blood Pressure High or Low), ਜਲਸੇਕ, ਅੱਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਡਰਨਾ, ਚੁੱਕ ਪੈਣੀ, ਮੁਟਾਪਾ (Obesity), ਅੱਧੇ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਸਿਰ ਦਾ ਦਰਦ (Migraine), ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਟੁਟਣਾ (Hair Falling) ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਰੋਦ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਕਣ, ਠਿਕਾਣੀ ਜਾਂ ਗੋਲਪਣ (Alopecia), ਕੋਹਣੇ ਜੇ ਕਿਲ (Acne), ਬਿਨਸੀ, ਬਿਨਸੀ (Pigmentation), ਖੁਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਡਾਹੀਆ, ਚੰਦਾਂ ਦਾ ਦਰਦ, ਮਸੂਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਅਤੇ ਪੀਸ ਨਿਕਲੇ (Bleeding Gums & Pyorrhoea), ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੀਪ ਦਾ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਪਰਥੇ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ, ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ (Tinnitus) ਜਾਂ ਖੋਲਪਣ, ਮੁਹਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਮਹਾਨੇ ਦੀ ਸੋਭ, ਸਿਰਾਬ ਦੀ ਸੁਰਖਾਤ ਅਤੇ ਜਲਣ, ਸਿਰਾਬ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਆਉਣਾ, ਸੁਰਥੇ ਵਿੱਚ ਪੌਥਰੀ, ਚੱਕਰ (Vertigo), ਪਰਾਬ-ਨੀਚ, ਫਕਤਹੀਣਤਾ (Anaemia), ਡਾਢ ਖੰਟਣਾ, ਨਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ (Neuralgia), ਮਾਨਸਿਕ ਨਿਵਾਨਤਾ ਅਤੇ ਬਚਿਕੀ (Depression).

(ਖੁਜਲੀ Eczema ਜਾਂ ਸੋਰਾਈਸਿਸ Psoriasis, ਮਿਰਗੀ ਦੇ ਵੇਰੇ Epileptic Fits, ਨਿਰਦੁੱਤਸ਼ਾਹ, Depression, ਵਰਗੀਆਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜਰ੍ਹੋਂ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ)

EYE DROPS: ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ (ਟਿਕ ਅਜੁਬਾ) £13

TONICS - 1) ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ANAEMIA, ਕੁੱਖ ਦੇ ਘੱਟ ਲੱਗਣ, ਸਰਜੀਕਲ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਜੋ ਪ੍ਰੋਸਟੇਟੋਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਟਿਕ ਨੀਟਰ ਕਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

2) ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ: (NERVE TONIC)- ਮਾਨਸਿਕ ਤਨਾਅ, ਡਕਾਟ, ਉੱਟੀਦਾ, ਪ੍ਰੋਸਾਨੀ, ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਤੇ ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿਚ ਮਦਦ, ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ (ਟਿਕ ਨੀਟਰ ਕਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

ਮਰਦਾਨਾ ਬੀਮਾਰੀਆਂ-ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਨੁਸਖੇ:

- 1) ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਦਾ ਫੋਲੀਓ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 2) ਸੁਰਖਾਤ ਦਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 3) ਚਾਂਡ ਲਈ (ਚੀਬਜ ਨੂੰ ਡਾਢਾ ਕਰਕੇ Healthy Sperm) ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £40
- 4) ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਠੀਕ ਕਾਰਨ ਪੈਦ ਹੋਈ ਨਾਮਫਰੀ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 5) ਡਾਕਟਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇੰਨ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਨੱਢਾ, ਟੋਡਾ ਅਤੇ ਛੋਟਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 6) ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰਕ ਤੰਗਤੰਗ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਨਾਮਫਰੀ ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £30
- 7) ਸੁਪਰਫੋਸ ਦੀ ਬਿਨਸੀ ਦਾ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25
- 8) ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਇੰਨ ਦੀਆਂ ਨਾਤਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਲਈ ਰੋਗ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਗੁਪਤ ਰੋਗ ਜਿਵੇਂ :

ਐਜੋਸਪਰਮੀਆ (AZOOSPERMIA), ਸਹੀ ਵੀਰ ਚਿਰਨੇ ਸਪਰਮ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਡਕਤੀਰੀਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਪਰਮ ਬਿਨਸੂਨ ਦੀ ਨਾ ਹੋਣ, ਅੰਡੇਬੰਧ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਭਰਨਾ (HYDROCELE), ਸੁਜਾਬ (GONORRHOEA), ਸੁਪਾਈ ਦੀ ਸੋਜ, ਡਾਢ-ਡਾਢ ਪਿਛਾਭ ਆਉਣ ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਲਣ, ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਗੁੰਬੀ (PROSTATE GLAND) ਦੀ ਸੋਜ ਕਾਰਨ ਵਧੇਰੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਪਿਛਾਭ ਦੇ ਰੋਗ, ਡਗੂ ਮੇਟੇ ਰੋਗੀ ਦੀ ਨਾਮਫਰੀ, ਖਾਸਬ (SYPHILIS) ਕਾਰਨ ਇੰਨ ਉੱਤੇ ਸਖਤ ਡਾਕ, SPERMATIC ਡੋਰੀ ਦੀਆਂ ਡਾਢਾਂ ਦਾ ਕੁਲਤਾ (VARICOCELE), ਅੰਡੇਬੰਧਾਂ ਦਾ ਡਾਕਣਾ ਡਾਕਣ ਵਧੇਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਦੀ ਅਸੀਂ ਡਾਕਸੀਬਖਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜੀ।

ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ (SCIENTIFICALLY PROVEN 'NATURAL GIFTS') ਸ਼ੁਭਚਿੰਤਕ ਵਿਚ ਪੂਰੀ INFORMATION, ਨਾਲ ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ:

- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 1 (IN TABLETS): ਇਹ ਦਵਾਈ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਚਿਟੇ ਦਾਗਾਂ (PIMENTATION WHITE SPOTS) ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁਭਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ --- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 2 (IN CAPSULES OR IN PILLS): ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਿਦਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਦੁੱਖਾਉਣ ਕਾਰਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿੰਨੀਆਂ ਡੋਰੀਆਂ ਡਾਢੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਲ ਕਰਕੇ ਸਹੀ PROPER SHAPE ਚਿੰਨੀ ਹੈ - £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 3 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਹਰ ਉਮਰ ਵਿਚ ਡਾਢ ਮਦਾਉਚੀ ਹੈ (POWERFUL FAT BURNER) ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਦੁਸਤੀ ਅਤੇ ਕੁਰਤੀ ਪਾਉਚੀ ਹੈ। ----- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 4 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਰੇ ਹੋਏ ਲਟਕਦੇ ਚਿੱਠ (FLABBY & LOOSE OF SKIN BELLY) ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ FLAT ਅਤੇ TONED ਕਰਕੇ ਡਾਢੀਆਂ ਦੇ ਉਚਾਰ ਨੂੰ ਉਮਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ - £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 5 (IN CAPSULES): ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਘਟੀ ਹੋਈ ਕਾਮ-ਵਾਸਨਾ (FEMALE SEX-DRIVE) ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੰਗਤੰਗਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। A REAL MAGIC ਹਰ ਔਰਤ ਲਈ- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 6 (GEL IN APPLICATIONS): ਖੋਲੀ ਵਿਚੋਂ ਖੁਲੀ ਅਤੇ ਜਲਣ ਕਾਰਨ SHAM DECOMFORT ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਕਾਮ-ਵਾਸਨਾ 'ਚ ਵਧਾ ਕਰਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਮਹੀਨ ਦੁਖਾਉਚੀ ਹੈ VAGINAL LUBRICATION OIL (MAGIC) --- £49
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 7 (IN CAPSULES): ਮਹਾਰਾਜੀ ਚੰਦ (MENOPAUSE) ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਵਿਚ CALCIUM ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਆਉਚੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡਕਣੀਆਂ (OSTEOPOROSIS) ਤੋਂ ਬਚਾਅ ----- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 8 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਕਾਰਨ ਵਾਗ ਮੇਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਾਢਾਂ ਨੂੰ ਡਕਣ ਕਰਦੀ ਹੈ - £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 9 (IN CAPSULES): ਵਧ ਗਈ ਉਮਰ ਵਿਚ ਘਟ ਗਈ ਡਾਕਾਅਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਟਿਕ ਅਜੁਬਾ ਹੈ- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 10 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਚਿਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸਾਡਾਈ ਨੀਚ ਨਿਮਾਉਚੀ ਹੈ GUARANTEED GOOD QUALITY SLEEP ----- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 11 (IN TABLETS): ਇਹ ਦਵਾਈ ਕਾਰਨੀਕਾ, ਪੁਰ ਦੀ ਡਾਢੀ (Amenia) ਵਿਚ ਡਾਢੀ ਲਈ ਲੱਗੀਓ ਡਾਢਾਂ ਦੀ ਪੁਰਤੀ ਕਰਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ----- £49

ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ-ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ

- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 12 (IN TABLETS): ਉੱਚੀ ਖਾਸ ਸੰਕੀਆਂ (SPECIAL OCCASIONS) ਤੇ ਮਛਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਛਾਨਗੀ ਦੀ ਡਾਢ ਡੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ --- £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 13 (IN VIALS): ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਮਛਾਨਗੀ ਨੂੰ ਰੋਗ (ਖੜੇ ਪੇਠ) ਬਿਨਸੀ ਮਛਾਨੀ --- £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 14 (IN TABLETS): ਵਧ ਗਈ ਉਮਰ ਵਿਚ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਉਚੀ ਵਾਸਨੀਆਂ ਲਿਛਾਭ ਅਤੇ SEXUAL ਸੋਢੀਆਵਾਂ MALE DISORDERS ਨੂੰ ਇਹ ਦਵਾਈ ਹੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ --- £69

ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ :

ਮਹਾਰਾਜੀ ਦਾ ਦਰਦ ਜਾਂ ਫੋਰ ਨਾਲ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਡਗੂ ਮਤਰਾ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜੀ, ਜਾਂ ਦਰਦ ਨਾਲ ਆਉਣਾ (Dysmenorrhoea), ਨਿਰੋਰੀਆ ਪਠਰ (ਸਰੋਦ ਪਾਣੀ), ਡਾਢੀਆਂ ਦਾ ਗੁੱਠਾ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਹੋਣਾ (Atrophy of Mammas) ਜਾਂ ਡਾਢੀਆਂ ਗੁੱਠ ਡਾਢੀਆਂ ਅਤੇ ਮੋਟੀਆਂ, ਡਾਢੀਆਂ ਵਿਚ ਸੋਜ (Mastitis), ਡਾਢੀਆਂ ਦਾ ਕੋਂਬ, ਡਾਢੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡੋਡੀਆਂ ਜੁੱਜ ਜਾਂ ਡੋਡੀਆਂ ਤ ਚੀਰ, ਡਾਢੀਆਂ ਵਿਚ ਕੋਰੀ, ਦੁੱਧ ਕੋਡਾ, ਰਚਦਾਈ (Uterus) ਵਿਚੋਂ ਵਾਧੂ ਦਾ ਸਰਨਾ (Physometra) ਜਾਂ ਬੱਚੇਦਾਈ ਖੂਨ ਜਾਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ, ਬੱਚੇਦਾਈ ਦਾ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਣਾ ਜਾਂ ਡਾਢਰ ਆਉਣਾ, ਬੱਚੇਦਾਈ ਵਿਚ ਗੋਲੀ (Fibroid Uterine), ਅੰਡਾਦਾਈ ਦੇ ਰੋਗ (Diseases of Ovaries), ਅੰਡਾਦਾਈ ਵਿਚ ਡਾਢੇ (Ovarian Cysts), ਖੋਲੀ ਦੀ ਇਕਲਾਭ ਸੁੱਝਤਾ (Vaginismus), ਖੋਲੀ ਦੀ ਸੋਭ (Vaginitis), ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਦਾ ਖੱਟ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣਾ (Frigidity), ਸੰਕੀਰ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਮਛਰੋਂ ਜਲਨ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਜਲਣ ਅੰਗ ਦੀ ਖੁਜਲੀ (Prutitis), ਜਲਣ ਅੰਗ ਵਿਚ ਡਟਕੇ ਅਤੇ ਡਟਕਣ, ਇੰਨ ਰੋਗ ਸਮੇਂ ਜੁਆਏ ਨਾ ਆਏ, ਡਾਢਪਣ (Sterility), ਡਾਢਪਾਤ ਦਾ ਦਾਢ ਦਾਢ ਹੋਣਾ (Miscarriage) ਡਾਢ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੋਗ ਜਾਂ ਸੱਚੇ ਮਛਰੋਂ ਦੇ ਰੋਗ (Diseases of Post Partum) ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜੀ ਕੁਝ ਵੇਲੇ ਦੇ ਰੋਗ (Menopause Disorders) - ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ।

ਨੋਟ: ਚਰੁਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਚੇਕਿੰਗ ਲਈ ਲੋਡੀ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।
LADY CONSULTANT & PRACTITIONER IS AVAILABLE, Mrs. JASWINDER KALN KHANBA BSYA (HOM.), (A.P.) AND (NUTRI.)

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ: ਡਰ, ਹਿਸਟੀਰੀਆ, ਅਨੀਦਾ, ਹੋਣਾ, ਕੰਨ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਨਜ਼ਾ-ਜੁਕਾਮ, ਨਕਸੀਰ, ਕੰਨ ਪੇਡੇ, ਕੁਰਲਾਉਣਾ, (Stammering), ਟੌਸਿਲ, (Tonsilits), ਕਾਢੀ, ਦਸਤ, ਭਰਹੱਚੀ, ਪੀਠੀਆ ਗੋਡੇ (Worms), ਸੁੱਚਿਆਂ ਪਿਛਾਭ ਨਿਕਲਣਾ (Enuresis), ਸਾਭ (Wheezing Problem), ਖਾਸੀ ਅਤੇ ਡਾਢੀ-ਖਾਸੀ, ਖੁਜਲੀ ਚੰਬਨ, ਖਾਭ (Eczema), ਚਾਡੀ ਰੋਗ ਦੇ ਉੱਚਾਅ, ਸੋਰਾਈਸਿਓ (Psoriasis), ਅਨਾਢੀ, ਫਕਤਹੀਣਤਾ (Anaemia), ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੰਦ, ਪਿਛੇ ਡੇਰੇ (Backward Children), ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਵਿੰਡਾ ਟੋਡਾ ਹੋਣਾ (Rickets), ਮਿਰਗੀ (Epilepsy) ਵਗੇਰਾ।

ਅਸੀਂ EXTERNAL USE ਲਈ LOTION, OIL OINTMENT, LINIMENT ਅਤੇ CAPSULES ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾਢਾ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ SPECIFIC BRANDS ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ (ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਾਗ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ)

- PILAES (IN OINTMENT) - ਡਾਢੀਆਂ ਦੀ ਬਿਰੀ ਵਿਚ ਖਾਨੋਂ ਡਾਢਰ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਖੁਜਲੀ ਅਤੇ ਜਲਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ £19
- NURALACO (IN OINTMENT OR LOTION) - ਨਾਤਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਸਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ----- £19
- CHILLAGA (IN OINTMENT OR LOTION) - ਚੰਦ ਡਾਢਰ ਹੋਣਾ ਉੱਚਾ ਚੀਆਂ ਉਚਲਾ 'ਚ ਦਾਢਰ ਤੇ ਸਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਾਅ £19
- ARNSTRA (IN OINTMENT) - ਚਾਢ, ਸਿਰ (SHOULDERS) ਦੁੱਧੀ ਸਿੰਗ ਨਾਲ ਹੋਣੇ ਲਾਗੇ ਜਾਂ (BOO SHOUL) ਨੂੰ ਬਚਾਅ £19
- BELINFLA (IN OIL OR OINTMENT) - ਨੱਢਾ, ਖੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੰਗ ਵਿਚ ਸਿੰਗ, ਲਾਨੀ ਤੇ ਪਿੱਛ ਦਰਦ ਨੂੰ ਬਚਾਅ £19
- BELULCE (IN OIL) - ਸਿੰਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ULCERS ਅਤੇ ਜਲਣ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ----- £19
- BRYJOIN (IN OIL) - ਲੰਮੇ ਦਾ ਦਾਢਰ, ਵਾਗ ਕੋਡਾ ਨਾਲ ਕਾਰਨਕ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮੇਰਾਂ 'ਚ ਅਛਾਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਅ - £19
- CALWOUN (IN OIL OR OINTMENT) - ਸਿੰਗ ਕਾਰਨ ਲਾਗੇ ਦੀ ਪੀਕ ਜਾਂ ਸਭ ਜਾਣ ਤੇ ਸਖਤ ਦਰਦਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ - £19
- BURCAN (IN LOTION OR OINTMENT) - ਬਿਰੀ ਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਲਣ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਡਾਢੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁੱਚਲ ਬਚਾਅ --- £19
- ROUTUM (IN OINTMENT) - ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੀ ਡੀ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਨਿਕਲੀਆਂ ਦੀ ਸਿੰਗ ਅਤੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਬਚਾਅ --- £19
- JOINRHU (IN OIL) - ਸਿੰਗ ਦੇ ਦਰਦ, ਸਿੰਗ ਅੰਦ ਡਾਢਰ, ਕੁੱਖ ਪੈਣ ਅਤੇ ਕੋਲੋਲਾਭ LITON ਦੀ ਸਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਾਅ - £19
- ABSSIL (IN LOTION) - ਬਿਨਸੀਆਂ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਪੇਠ ਕੇ ਸੁੱਝਾ ਡਾਢ ਜਾਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕੁੱਚਲ ਬਚਾਅ ----- £19
- ITCSUL (IN OIL) - ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੀ ਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ----- £19
- WARTHU (IN OIL) - ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਝਕ, ਡਾਢ, ਸੋਜ ਜਾਂ ਗੋਡੀ ਦੇ ਡੁੱਕ ਵਰਗੀ ਮਛਰੋਂ (WARTS) ਤੋਂ ਬਚਾਅ --- £19

* HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC ਦੇ ਨਾ 'ਤੇ
ਮੇਰੇ ਮਿਲਾਪ ਆਰਠਾਰ ਸਾਂ ਚੀਕ ਚਾਹੀ ਡੋਰੇ।
(ਹਰ ਆਰਠਾਰ ਨਾਲ £10 ਪੈਕਿੰਗ ਤੇ ਪੈਕੇਟਿੰਗ ਲਈ)

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਨਾਲ
ਸਰੀਰ 'ਚ ਪਏ ਨੁਕਸਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕੰਮਲ
ਕੁਦਕਾਰ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ
ALL INFORMATION
IS KEPT STRICTLY
CONFIDENTIAL

PLEASE MAKE AN APPOINTMENT: **MANJEET SINGH KHANBA**
M.A. M.(Lit) BSYA (HOM.) & (A.P.) (ADV. HERBALISM) AND NUTRI.) HOM. CONSULTANT & PRACTITIONER,
236, BLAGREAVES LANE, LITTLEOVER, DERBY, DE23 1PS, U.K.
Tel/FAX: 00 44 (0)+1332-72 72 42 Mobile: 00 44 (0)+7973-85 10 12
www.homoeopathichealthclinicderby.com Email : manjeetkhanba@aol.com

OPEN 7 DAYS
STRICTLY ON
APPOINTMENTS

ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ (ਲਾਈਫ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ) ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਹੁਕਮਾਂ ਨੇ ਹਫ਼ਤਾ ਦਫ਼ਤੀ ਤੇ ਭੰਬਲਭੁਸੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਇਆ

ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਫੈਮਿਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਹੱਦ ਗੁੱਸਾ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ

ਧੂਰੀ, (ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਪੱਤਰ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅੰਦਰ ਅਤਿਅੰਤ ਰੋਸ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਪਣੇ 10 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਪੱਤਰ 3/28/2014-3ਵਿਪਤਤ/859692/1 ਮਿਤੀ 14.10.2016 ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮਿਤੀ 31 10 2025 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਫੈਮਿਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ "ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ" (ਲਾਈਫ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ) ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਆਨ ਲਾਈਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਹੱਦ ਰੋਸ ਹੈ। 31 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਦੇ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

10 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ (ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ) ਨੇ "ਪੈਨਸ਼ਨ ਸੇਵਾ ਪੋਰਟਲ" ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੰਟੈਗਰੇਸ਼ਨ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ (ਲਾਈਫ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ) ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਇਸ ਪੋਰਟਲ ਰਾਹੀਂ ਆਨ ਲਾਈਨ ਭਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟ ਜਾਂ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ

ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂਅਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਈਫ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਪਰ ਗਿਣਤੀ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਫੈਮਿਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਫ਼ਤਾ-ਦਫ਼ਤੀ ਤੇ ਭੰਬਲਭੁਸੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਰਜਿ ਪੂਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਧੂਰੀ, ਜਨਰਲ

ਸਕੱਤਰ ਡਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੈਂਥ ਤੇ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਰਤਨ ਭੰਡਾਰੀ ਨੇ ਲਾਈਫ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਐਨ ਅੰਤਮ ਮਹੀਨੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਫੈਮਿਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਤੇ ਦੁਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਚੁੱਪੀ ਅਤੇ

ਹੁਣ ਇੱਕਦਮ ਸਖ਼ਤ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਕੇ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਜ਼ਿੰਨਾ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਫੈਮਿਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਬਾਇਲ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮੈਨੂਅਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਈਫ

ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ 16 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਧੂਰੀ ਵਿਖੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫਰੰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਨਿਰਣਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਂਦਰਾ, ਗੁਰਦਾਸ ਬਾਂਸਲ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਘਨੌਰ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸ਼ੀਤਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ ਮੁਲੇਵਾਲ, ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਗੁਪਤਾ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਨੜਾ, ਫਕੀਰ ਸਿੰਘ ਲੈਕਚਰ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧਾਂਦਰਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਬਰਡਵਾਲ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਮਸਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੂਕਰ, ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਰੰਗੀਆਂ, ਰਾਮ ਲਾਲ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜੰਗਲਾਤ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੀ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣ 'ਚ 6 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ

30 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇਕੇ ਪੱਕੇ ਕੀਤੇ, ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਚੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਾਲੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਦੇ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਕੋਝਾ ਮਜ਼ਾਕ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਪੰਜਾਬ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ 1406-22 ਬੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਫੀਲਡ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਇਕੋ-ਇਕ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਘਰਸ਼ੀਲ ਜਥੇਬੰਦੀ ਜੰਗਲਾਤ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਰਾ, ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੌਜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਣ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਲ 2006 ਤੱਕ 10 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ 14 ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿੰਨਾ ਸ਼ਰਤ ਪੱਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪਰ ਇਕ ਵੀ ਅਨਪੜ੍ਹ ਕਾਮਾ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸੂਬਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ,

ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤਰਨ-ਤਾਰਨ ਅਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਕਾਮਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਫੈਸਲੇ ਅਧੀਨ ਰੈਗੂਲਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਬਾਕੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਆਨਾਕਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਵਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 30 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਟੈਗੋਰ ਥੀਏਟਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇਕੇ ਪੱਕੇ ਕੀਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਚੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਕੋਝਾ ਮਜ਼ਾਕ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਫੀਲਡ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਬੇਚੈਨੀ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣ ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 6 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਝੰਡਾ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੇਰ ਸਿੰਘ ਸਰਹਿੰਦ, ਰਵੀਕਾਂਤ ਰੋਪੜ,

ਬੱਬੂ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ, ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਕਤਸਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਡੇਲੀਵੇਜ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਪੱਕਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਰੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਆਦਿ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ

ਕਾਮੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਪੱਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ 16-05-2023 ਪਾਲਿਸੀ ਵਿਚ ਕਬਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਕੱਚੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸਗੋਂ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 378 ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਹੱਦ ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ 506 ਕੱਚੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ

ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਤੇ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਫਾਈਨਲ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ 16-05-2023 ਵਿਚ ਜੋ ਵਰਕਰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਅਤੇ 378,506 ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਮਜਦੂਰਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ

ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਆਗੂ, ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਮੋਹਾਲੀ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ, ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਗੁਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਭੁਵਿਸਨ ਲਾਲ ਜਲੰਧਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਸੂਹਾ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਪੁਰ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਤੇ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਹਰੀਕੇ ਪੱਤਣ ਆਦਿ ਆਗੂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ।

"ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨਿਟ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ: ਡਾ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਚਰਨਜੀਤ ਸਾਲੂਆਂ), ਮਿਤੀ: 103-11-2025 ॥ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ), ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਨੇ ਅੱਜ 'ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੋ ਮੁਹਿੰਮ' ਤਹਿਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ (ਭਾਜਪਾ) ਵੱਲੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨਿਟ (ਸ਼ਬਦਨਿਵੇਸ਼ਣ) ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁਗਲਕੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੈਨਿਟ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਅਕ ਮਾਹਿਰ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਹੈ। ਡਾ. ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼

ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨਿਟ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਸੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਸਪਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨਿਟ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਲਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਡਾਕਾ ਮਾਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰੇ। ਬਸਪਾ 'ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੋ ਮੁਹਿੰਮ' ਤਹਿਤ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਪਣਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰੇਗੀ ਇਸ ਮੌਕੇ

ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਸਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਿਜਪਾਲ ਜੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕੁਆਰਟੀਨੇਟਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਨੂ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡਾ ਅਲੀ ਸ਼ੇਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਿਹਾਤੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਿਕਰਾਂਤ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਦਿਨੇਸ਼ ਦਈਆ ਜੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂ ਗੌਤਮ ਜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਵਰਕਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਜਾਰੀਕਰਤਾ:
ਡਾ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ,
ਪ੍ਰਧਾਨ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ), ਪੰਜਾਬ।

ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਮਾਜ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਵੱਖਰੇਵਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਵੈ ਹਿਤਾਂ, ਲੋਭ, ਲਾਲਸਾਵਾਂ, ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ, ਝੂਠ-ਫਰੋਬ, ਚੋਰੀਆਂ-ਠੱਗੀਆਂ, ਕਪਟ, ਕੂੜ, ਕੁਸਤ, ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਂ, ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਨੁੱਖ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭਟਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਧਰਮ ਅਤੇ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦਰਮਿਆਨ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੀਆਂ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਬੜੀ ਵਢਿੱਤਰ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਚਿੰਤਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੋ ਚਿੰਤਨ ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਹਮ, ਜਗਤ, ਜੀਵ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਬੋਧ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਧਰਮ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਤਰਕ, ਅਸਲੀਅਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਰੂਪ-ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਪਰ ਲੋਕ ਹਿਤੁ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ, ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ, ਅਗਮ, ਅਗੋਚਰ ਹੈ। ੴ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੀ ਸੂਖਮਤਾ, ਚੰਚਲਤਾ ਤੇ ਹੋਰ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮਨ ਨੂੰ ਵਸ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨ ਨੂੰ ਵਸ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਜਗਤ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਪਾਂ/ਕੁਕਰਮਾਂ ਨਾਲ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋਈ ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਸੁੱਧੀ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਕੇ ਮਨ ਦੀ ਭਟਕਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ :

ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ॥ ਪਾਣੀ ਧੋਤੇ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ॥
ਮੂਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਹੋਇ॥ ਦੇ ਸਾਬੂਣੁ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ॥
ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ॥ ਓਹੁ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ॥
(ਗੁ.ਗ੍ਰੰ.ਸ. ਅੰਗ ੪)

ਬਹੁਤੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੋਹ, ਮਾਇਆ, ਪਾਪਾਂ, ਲੋਭ, ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਹਉਮੈ, ਨਿੰਦਿਆ ਆਦਿ ਦੇ ਚਿੱਕੜ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਧਸਦਾ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :

ਕਿਆ ਬਗੁ ਬਪੁੜਾ ਫੁਪੜੀ ਨਾਇ
ਕੀਚੜਿ ਡੁਬੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਇ॥ (ਗੁ.ਗ੍ਰੰ. ਸ. ਅੰਗ ੬੮੫)

ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਸਰੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਅਮੋਲਵਾਂ ਜੀਵਨ ਗਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮਿਕ ਮੌਤ ਸਹੇੜਦਾ ਹੈ। ਇੰਜ ਮਨੁੱਖ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਸ਼ਟ ਭੋਗਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਗਿਆਨ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਸਮਾਜ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਗਹਿਰੀ ਨੀਝ, ਉਦਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੇ ਦੀਰਘ ਅਨੁਭਵ ਦੇ

ਨਿਚੋੜ ਆਦਿ ਉਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਉਸਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ 'ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ' ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ, ਆਪਾਰ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਗੰਮੀ ਗੌਰਵ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। 'ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ' ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਹੁਕਮ, ਹਓਮੈ, ਕਿਰਤ, ਕਰਮ, ਨਦਰ, ਸਚਿਆਰ, ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੇਮ, ਭਗਤੀ, ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ, ਸਬਰ, ਸੰਤੋਖ, ਮਨ, ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ, ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਮਹੱਤਵ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਪਾਸਾਰ, ਪੰਜ ਖੰਡਾਂ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਆਦਿ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਉਘੜਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਉਸਰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸੂਤਰ 'ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ' ਬਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 'ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ' ਤੋਂ ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਖਰੇ ਉਤਰਦੇ ਹੋਣ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਵਿਚ ਹੀ ਸਮਝਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਆਪਾਰ ਸ਼ਕਤੀ, ਉਸ ਦੀ ਅਸਗਾਰ ਹਸਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਸੱਚ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਸਤੀ ਸਰਬਕਾਲੀ ਸੱਚ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਪਾਸਾਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੋੜ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਪਸਾਰੇ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਕੇ ਸਰਬਕਾਲੀ ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੱਚ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸੁਝਾਉਂਦੇ/ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਸਚਿਆਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਨੂੰ ਚੱਲਦਿਆਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਰ ਸ਼ੈਅ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਤਕ ਪਾਸਾਰੇ ਦਾ ਹਰ ਵਰਤਾਰਾ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਅਸੂਲ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਦਭੁਤ ਪਾਸਾਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਰਮਜ਼ਾਂ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸਮਤੋਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਅਰਥ ਛੁਪੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ, ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਇਸ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ ਮਨੋਰਥ, ਉਸ ਦੀ ਰਹਿਤਲ, ਉਸ ਦੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਘੜਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਬਣ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਪਾਸਾਰ, ਰੁੱਤਾਂ, ਵਣ-ਤ੍ਰਿਣ ਆਦਿ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤਿਕ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਉਪਰ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਚੀ 'ਆਰਤੀ' ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰ ਹੋਈ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪ

ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਰਤੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੁਝ ਹੋਵੇ, ਜੋ 'ਉਸਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਸਾਰੀ ਕੁਦਰਤ ਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸਤੁਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕਟਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਖੜਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕਟਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਰਾਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਰਾਹ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੇ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਸਦਾ-ਚਾਰ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 'ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਈ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ' ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਅੱਜ ਧਰਤੀ, ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਆਦਿ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਦਲਿਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਲੋਕ ਕਲਿਆਣ, ਬਿਹਤਰ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਾਸਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਸਾਹਵੇਂ ਜੋ ਆਦਰਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਸਦਾਚਾਰੀ ਅਖਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਦਾਚਾਰੀ ਵਿਵੇਕ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਮਾਡਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਨਤਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਮਕਾਲ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਉਣਤਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧੋਗਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 'ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ', 'ਸਿੱਧ ਗੋਸਟਿ' ਅਤੇ 'ਬਾਬਰਵਾਣੀ' ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧੋਗਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਸੁਰ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਹਰ ਗੱਲ ਤਰਕ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਮਕਾਲ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਡਟਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ, ਵਿਗਿਆਨ, ਤਰਕ, ਪਰਖੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਮਹਾਨ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਹਨ। ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮਾਜਿਕ, ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਖਿਆਲ ਤੇ ਮਾਡਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਭਵਿੱਖਮੁਖੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵਧਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਪੱਖਾਂ ਉਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹਨ। ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਕਿਹੜੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਸੰਜਮ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਕੇਵਲ ਲਿਸ਼ਕ-ਪੁਸ਼ਕ ਤੇ ਚਮਕ-ਦਮਕ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਿਹਾ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਬਹੁਮੁੱਲੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਦਾ ਮਲੀਆਮੇਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਨਿਕੋ-ਵੱਡੇ ਲੋਭ, ਲਾਲਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੱਢ ਸਕਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਚਾਰੇ ਦੇ ਆਚਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹਉਮੈ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਕੇ (ਜਾਂ ਘਟਾ ਕੇ) ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਮੋਹ, ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੋਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਪਰ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਪਨਪਦੀਆਂ ਪਾਸ਼ਵਿਕ ਬਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ, ਵਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਧਰਮ/ਜਾਤ ਆਦਿ ਦੇ ਵੱਖਰੇਵਿਆਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਮੰਦੇ ਕਰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਟਾਲਾ ਵੱਟ ਲਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਦੋਗਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਤੋੜਾ ਕਰ ਲਈ ਹੈ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਉਪਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਰਵ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਨੇਹੇ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਸੰਗਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੂਜ ਭਾਵ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਮਾਜ ਦਾ ਧਰਮ ਕੇਵਲ ਮਾਨਵਤਾ ਹੋਵੇ। ਸਰਵ ਸਾਂਝਾ ਧਰਮ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਬਰਾਬਰੀ, ਨਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਬੋਲ-ਬਾਲਾ ਹੋਵੇ। ਮਨੁੱਖੀ ਕਲਿਆਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰਮ ਅਗੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ, ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ, ਦਇਆ, ਖਿਆ, ਹਮਦਰਦੀ ਆਦਿ ਦਾ ਵਾਸਾ ਹੋਵੇ! ਸਦਾਚਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਵਸੋਥਾ ਹੋਵੇ! ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸੰਗੋਸ਼ਟੀ ਰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਨ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਹਨ, ਮਹਾਨ ਸ਼ਾਇਰ, ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ, ਕਰਾਂਤੀਕਾਰੀ, ਲੋਕ ਸੇਵਕ, ਭੁੱਲੇ-ਭਟਕਿਆਂ ਨੂੰ ਰਸਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਮਹਾਨ ਤਿਆਗੀ, ਤਰਕ-ਵਿਤਰਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚਿੰਤਕ, ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਚੇਤਨਾ ਬਾਰੇ ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਦੀਰਘ ਗਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਨ ਵਿਗਿਆਨੀ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕ ਬਿੰਬ ਝਲਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਜ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਸਦਾਚਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਕ
98885-10185
185-ਵਸੰਤ ਵਿਹਾਰ, ਡੀ. ਸੀ. ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ ਰੋਡ,
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ- 146 001

ਆ ਵੇਖ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮੋਢੀ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਆਇਆ ਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਏ ਗਏ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥਿਆਂ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰੇ ਤੇ ਢਾਡੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਵਾਰਾਂ ਗਾਈਆਂ। ਸਪੀਕਰਾਂ ਚ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗੂੰਜੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਰੱਜ-ਰੱਜ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਸਭ ਕੁਝ ਉਵੇਂ ਹੀ ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਆਇਆ ਏ। ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬੇ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਕਦੀ ਬਾਬੇ ਦੀਆਂ ਕਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਵੀ ਕਰਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਕਦੀ ਬਾਬੇ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੇ ਵੀ ਚੱਲਿਆ ਹੈ? ਮਾਫ ਕਰਨਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਥਾਂ ਬਾਬਾ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਏ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਨੀ। ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਨੀ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਚ ਚਲੇ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਕਹਿ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਕੋਈ ਫਰਕ ਨੀ ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਕਹਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ? ਵਿਚਾਰ ਖੁਦ ਕਰ ਲਓ। ਉਸ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਚ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਚਾਰਾਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਚ ਚਾਰ ਵੱਡੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀਆਂ ਨਾਲ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ ਕਰੀਆਂ। ਇਸ

ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਮੂਰਖਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਾਹ ਪਿਆ ਪਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਤੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਿਆ ਤੇ ਵਿਗੜਿਆਂ-ਕਿਹੜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹੇ ਪਾਇਆ। ਬਹੁਤ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਦੀਆਂ। ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੁੱਖ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੇ- ੧ ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਨਾਮ ਜਪੋ ਤੇ ਵੰਡ ਛਕੋ। ੨ ਪਵਨ ਗੁਰੂ, ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ, ਮਾਤਾ ਧਰਤ ਮਹੱਤ। ਪਹਿਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਿਰਤ ਕਰਨ, ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਣ ਤੇ ਆਪਸ ਚ ਵੰਡ ਛਕਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਠੱਗੀ-ਠੋਰੀ ਨਾਲ ਮਾਇਆ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਚ ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਤਾਂ ਹਾਂ ਪਰ ਸਿਰਫ ਰਟਦੇ ਹਾਂ, ਅਸਰ ਕੋਈ ਨੀ ਕਰਦੇ। ਰਹੀ ਵੰਡ ਛਕਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਟੱਬਰ ਚ ਹੀ ਵੰਡ ਕੇ ਛਕ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ-ਗੁਰਬੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ ਵੀ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਲਾਹਾ ਤੱਕ ਕੇ। ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਚ ਲੰਗਰ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਸੱਜਣਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਗਨ ਮਿਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਛਕਾ ਕੇ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲ ਇਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬੇ ਦੀ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਸ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਪਰ ਆਪ ਅਮਲਾਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਪਰੇ ਨੇ। ਚਲੋ ਇਹ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸਾਡੇ ਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਇੱਕ ਨੇ ਸੁਣੀ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਅਹਿਮ ਸਿੱਖਿਆ ਚ ਬਾਬੇ ਨੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰਿਆ? ਗੁਰੂ ਮੰਨਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਗੱਲ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹਵਾ ਨੂੰ ਪਲੀਤ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਥਾਂ-ਥਾਂ ਅੱਗਾ ਲਾ ਕੇ ਧੂੰਆਂ ਕਰ ਕੇ ਹਵਾ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਏ। ਇੰਨਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਏ। ਹਵਾ ਗੰਧਲੀ ਹੋ ਗਈ ਏ ਜਿਸ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਕਈ ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਲਾਇਲਾਜ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਨੇ। ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਸੁੱਖ ਚ ਇਹ ਵੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਚ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨੀ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ ਹੋ ਰਹੀ। ਸਪੀਕਰਾਂ, ਡੀ. ਜੇ. ਤੇ ਉੱਚੀ ਸ਼ੋਰ ਕਰ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਸਮੇਤ ਪਸ਼ੂ-ਪੰਛੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਵੀ ਕੰਨ ਪਾੜ ਕੇ

ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਇਸੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਠਾਹ-ਠਾਹ ਪਟਾਕੇ ਕੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਬਚਨ ਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਤੌਹੀਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਕੇ ਪਿਓ ਨੂੰ ਪਿਓ ਨੀ ਸਮਝਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਣਾ। ਨਾਜਾਇਜ਼ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾ ਕਰਨ ਚ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨੀ ਛੱਡੀ। ਹਾਲ ਇਹ ਹੋ ਗਿਆ ਏ ਕਿ ਅੱਜ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸੁੱਧ ਪਾਣੀ ਨੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਤੀ ਤੇ ਇਕੱਲਾ ਸਾਡੀ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੀ,

ਸਗੋਂ ਇਹ ਇੱਥੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਰ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦਾ ਚੱਪਾ-ਚੱਪਾ ਮਿਣ ਕੇ ਅਸੀਂ ਮੱਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰੇ ਕੇ, ਵਾਧੂ ਉਪਜ ਲੈਣ ਲਈ, ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਖਾਦਾਂ, ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਮਿਲਾ ਕੇ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖ ਨੂੰ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਬੰਜਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਜੰਗਲਾਂ ਤੇ ਦਰਖੱਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ-ਵੱਢ ਕੇ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਏ, ਕੁਦਰਤੀ ਪਹਾੜ ਢਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੰਕਰੀਟ ਦੇ ਜੰਗਲ ਤੇ ਪਹਾੜ ਉਗਾਏ/ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ। ਅੱਗੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਬ ਨੇ ਜਿਸ ਇਸਤਰੀ

ਜਾਤੀ ਲਈ "ਸੋ ਕਿਉਂ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ॥" ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੰਗਿਆਂ ਕਰਨ ਚ ਮਿੰਟ ਨੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਅਸੀਂ। ਕਦੀ ਮਾਂ, ਕਦੀ ਧੀ ਤੇ ਕਦੀ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਗੰਦੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਚ ਪੁਣਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼ਰੇਆਮ ਗੰਦ ਬਕਦੇ ਹਾਂ। ਕਦੀ ਕੁੱਖਾਂ ਚ ਮਾਰ, ਕਦੀ ਜਨਮ ਵੇਲੇ ਗਲ ਘੁੱਟ, ਕਦੀ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਤੇ ਕਦੀ ਦਾਜ ਖਾਤਰ ਮਾਰਦੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਕੀ ਕੁਝ ਨੀ ਕਰਿਆ ਅਸੀਂ? ਇਹ ਤਾਂ ਭਲਾ ਹੋਵੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮੁੰਡੇ ਨਸ਼ਈ ਤੇ ਨਿਕੰਮੇ ਨਿਕਲਣ ਕਰਕੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਪੈਣ ਲੱਗੀ। ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨੀ ਸੀ ਛੱਡੀ। ਹੋਰ ਸੁਣੋ ਬਾਬੇ ਨੇ ਤਾਂ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਦੀਆਂ ਹੀ ਮੂਰਤਾਂ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ (ਉਹ ਵੀ ਕਲਪਿਤ) ਬਣਾ ਕੇ ਪੂਜਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹੋਰ ਕੀ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਸ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨੀ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕੇ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੇ ਚੱਲਣ ਯੋਗ ਹੋ ਗਏ, ਉਹ ਸਾਡਾ ਗੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਸਿੱਖ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਸਭ ਕਰਨ ਕਾਂਡ ਤੇ ਦਿਖਾਵਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਦੜਾ
9815302341

ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਰਹਿਬਰ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਉਹ ਜੋਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ, ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਤੁਰਨਾ ਸਿਖਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੇ ਅੰਧਕਾਰ ਵਿਚਲੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਸੱਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਰ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰ ਨਿਵਾਇਆ ਹੈ। ਤਿੱਬਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਨਕ ਲਾਮਾ, ਨੇਪਾਲ ਨੇ ਨਾਨਕ ਰਿਸ਼ੀ, ਮੱਕੇ ਨੇ ਵਲੀ ਹਿੰਦ, ਬਗਦਾਦ ਨੇ ਨਾਨਕ ਪੀਰ ਤੇ ਇਰਾਕ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਕਹਿ ਕੇ ਸਲਾਮ ਕੀਤਾ। ਜੋਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਸੀ। ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਧਰਮ ਦੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਣ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਹੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੇ ਪਾਲਕ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਕਈ ਲੋਕ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਥੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੀ ਰਾਹ ਤੇ ਚਲਣ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਫੈਲਾਇਆ।

ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠੱਗੀ ਅਤੇ ਹੱਥ ਦੇ ਫੈਰ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ। ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕਈ ਲੋਕ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਨੀਵੀਂ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਹੀ ਰੋਜ਼ੀ ਕਮਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਹਨਤ ਸਿਰਫ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ

ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ 'ਪਵਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਤਾ' ਕਿਹਾ। ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਸਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਧਰਮ ਹੈ। ਜਿਸ

ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਂਤੀਮਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਸਾਡੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਇਕ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤਕਨੀਕੀ ਯੁਗ 'ਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਹਦੇ-ਵੱਧ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਸਮੂਹ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾਇਕ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਰਾਹ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਬਦਲਾਵ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸੱਚ, ਸਬਰ, ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਸਨੇਹਾ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਦਾਹਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਜੇਕਰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਚਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਈ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸੁਰਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸੁਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਖਾਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਧਾਰਮਿਕ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮਾਰਗ ਵੀ ਬਣੇਗਾ।

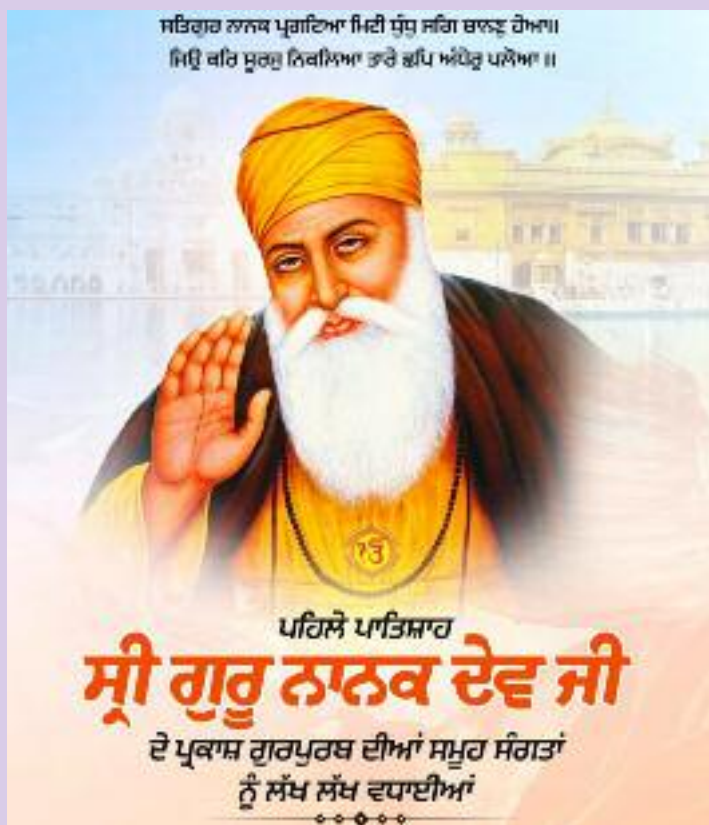

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਜਲੰਧਰ

ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ, ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਾਬਾ, ਪੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਆਈ, ਵਾਲਾ ਪੀਰ ਪੈਗੰਬਰ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ, ਹੇ ਮਨੁੱਖ! ਤੈਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ, ਹੱਕ ਸੱਚ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ, ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੀ, ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਤੂੰ, ਲਾਲਚ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ, ਆਪਣਿਆਂ ਦਾ ਹੀ, ਸਤਿਆਨਾਸ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਦਰ ਤੇ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ, ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ, ਧਰਤ, ਆਕਾਸ਼ ਸਭ ਤੱਕ, ਪਹੁੰਚ ਆਜ਼ਾਦ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਪਰ ਤੂੰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ, ਹੀ ਬੈਠ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਰਦਈ ਸੋਚ ਵਾਲਾ, ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕੱਲਾ ਬੈਠ ਕੇ ਸੋਚਿਆ ਕਰ, ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਰ, ਕਿਹੜੇ ਵਾਹਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀਆਂ, ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ, ਟੰਗ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਪੂਛ-ਬੱਤੀ, ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਬੁੱਤ

ਪੂਜਾ, ਮਤੀਆਂ ਮਸਾਣਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ ਜਨਮ, ਕੱਤਕ ਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ, 1469 ਨੂੰ, ਕਲਿਆਣ ਚੰਦ ਮਹਿਤਾ ਪਟਵਾਰੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਦੇ, ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ, ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ, ਬਟਾਲੇ ਦੇ ਮੂਲ ਚੰਦ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਧੀ, ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਅਤੇ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਜੀ ਸਨ। ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਦੇ, ਨਾਲ ਨਾਲ, ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜੀਵਨ, ਕਿਵੇਂ ਸੰਤੁਲਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਨ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜੀਵਨ ਦੇ, ਨਾਲ ਨਾਲ, ਮਨ ਨੂੰ ਨਾਮ ਨਾਲ, ਜੋੜੀ ਰੱਖਿਆ। ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ

(ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸੋਚ)

ਬਣਾਇਆ ਮਰਦਾਨਾ। ਗੁਰਗੱਦੀ ਨਾ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ, ਨਾ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ, ਦਿੱਤੀ ਬਾਬੇ ਲਹਿਣੇ ਨੂੰ, ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ, ਘੰਗਣੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ, ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ, ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਆਪਣੇ ਦੋਨੇ ਚੇਲਿਆਂ, ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਤੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਨਾਲ। ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਸੀ-ਪੁਰਬੀ ਉਦਾਸੀ-ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ, ਬਿਹਾਰ, ਜਗਨਨਾਥ ਪੁਰੀ ਤੱਕ। ਦੂਸਰੀ ਉਦਾਸੀ-ਦੱਖਣੀ ਉਦਾਸੀ-ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਮਾਨ ਨਾਲ ਵਾਰਤਾਲਾਪ। ਤੀਸਰੀ ਉਦਾਸੀ-ਪੱਛਮੀ ਉਦਾਸੀ-ਮੱਕਾ ਮਦੀਨਾ ਬਗਦਾਦ। ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ, ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ, ਸਭ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਚੌਥੀ ਉਦਾਸੀ-ਉੱਤਰੀ ਉਦਾਸੀ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਤਿੱਬਤ ਵਿੱਚ, ਪਹਾੜੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਸੱਚ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਨ : ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਨਾਮ

ਜਪੋ, ਵੰਡ ਛਕੋ। ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਖੋਹ ਕੇ ਨਾ ਖਾਓ। "ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਭੈ ਏਕੋ ਪਹਿਚਾਨਬੋ"। ਆਪਣੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ, ਗੁਰਗੱਦੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ, ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਅਖਵਾਏ। 22 ਸਤੰਬਰ 1539 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ।

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ ਪਿੰਡ ਕੁਲਬੁਰਫਾਂਜ਼ਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ। ਹਾਲ-ਆਬਾਦ ਬ੍ਰਿਸਬੇਨ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਫੋਨ ਨੰਬਰ :9878469639

ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, "ਨਾ ਕੋਈ ਬਣਾਏ, ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ"। ਬਾਲਾ, ਦੂਜਾ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਬਾਬੇ ਨੇ, ਸਫਰ ਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀ ਮਰਜਾਣਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ, ਬਾਬੇ

ਪ੍ਰਭ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਗ ਮਾਹਿੰ ਪਠਾਯਾ

(ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ)

ਸੁਣਿ ਪੁਕਾਰਿ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਗ ਮਾਹਿੰ ਪਠਾਯਾ, ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਉਪਲਿਆ ਮਿਟੀ ਧੁੰਧ ਜਗਤ ਹੋਈ ॥੧॥

ਜਦ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਧੁੰਧ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਲੋਕ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਸੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਇਸ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ। ਆਪ ਦੇ ਜਨਮ-ਦਿਨ ਸੰਬੰਧੀ ਦੇ ਮਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ। ਇਕ ਮਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1469 ਈ. ਨੂੰ ਆਪ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਦੂਜੇ ਮਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਾਲੇ ਵਾਲੀ ਜਨਮਸਾਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਦਾ ਜਨਮ ਕਤਕ ਸੁਦੀ 15, 1526 ਬਿ. ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕੱਤਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੋਇਆ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਵਾਨ ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ ਵਾਲੀ ਤਿਥੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪ ਦਾ ਜਨਮ-ਪੁਰਬ ਕਤਕ ਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੀ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕਲਿਆਣ ਦਾਸ ਬੇਦੀ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ, ਰਾਏ ਬੁਲਾਰ ਦੇ ਪਟਵਾਰੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ, ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਧਾਰਮਿਕ ਔਰਤ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਵੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ

ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਨਾਨਕ ਇਸ ਕਾਰਨ ਪਿਆ ਕਿ ਆਪ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸੀ। ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪਾਂਧੇ ਕੋਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਤੇ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਬਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਜਨੇਊ ਪਵਾਣ ਲਈ ਇਕ ਪੰਡਤ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਯਾ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਜਨੇਊ ਲਈ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਫ਼ਾਤੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਜਨੇਊ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡਾ ਸਦਾ ਸਾਥ ਦੇਵੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਲਾ ਹੋਵੇ। ਆਪ ਨੇ ਚਾਰਾਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰਬ, ਪੱਛਮ, ਉੱਤਰ, ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਦਾਸੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦਾ ਅਸਲੀ ਮਤਲਬ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਵੀ ਨਿਰਾਲਾ ਸੀ। ਹਰਦਵਾਰ ਜਾ ਕੇ ਗੰਗਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪੂਰਬ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਸੁੱਟ ਕੇ ਪਖੰਡਵਾਦ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਫੋੜਿਆ। ਮੱਕੇ ਮਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਮਸੀਤ ਵੱਲ ਪੈਰ ਕਰਕੇ ਸੌਂ ਕੇ ਧਰਮ ਦੇ-ਨਾਂ ਤੇ ਚਲ ਰਹੇ ਪਖੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਬਾਬਰ ਦੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ ਕੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਧੀਆਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੰਡਿਤ ਬੋਧੀਨ ਨੇ ਸਿਕੰਦਰ ਲੋਧੀ

ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਦੋਵੇਂ ਚੰਗੇ ਧਰਮ ਹਨ, ਉਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਰ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣਾ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਵੀ ਲਲਕਾਰਿਆ:- ਪਾਪ ਦੀ ਜੰਝ ਲੈ ਕਾਬੁਲੁ ਧਾਇਆ ਜੋਰੀ ਮੰਗ ਦਾਨ ਵੈ ਲਾਲੇ ॥ ਸਰਮੁ ਧਰਮੁ ਦੁਇ ਛਪਿ ਖਲੋਇ ਕੂੜ ਫਿਰੇ ਪਰਧਾਨੁ ਵੈ ਲਾਲੇ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਮਹਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਸਨ, ਉਸਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਕ ਮਹਾਨ ਕਵੀ ਵੀ ਸਨ। ਆਪ ਨੇ 19 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਣੀ ਰਚੀ, ਜਿਹੜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। 'ਜਪੁਜੀ' ਅਤੇ 'ਆਸਾਂ ਦੀ ਵਾਰ ਆਪ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਹਾਨ ਕਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਕ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਵੀ ਸਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਮਹਾਨ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਰਹਿ ਸਕੀਆਂ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦੀ ਖਰਾਬ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਉਸ ਉਪਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜਮ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਜਿਵੇਂ- ਛੂਤ-ਛਾਤ, ਸੂਤਕ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਆਪਣੇ ਆਖਿਰੀ ਸਮੇਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦਰਿਆ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਆ ਕੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਥੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਰੱਬੀ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਨਾਲ ਖੇਤੀ

ਬਾੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ 1539 ਈ. ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਂ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਰੱਬੀ ਅਵਤਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਆਏ ਉੱਥੇ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਭਟਕੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਕ ਨਵੇਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਭਿਆਚਾਰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਰਮ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਜੀਵਨ-ਦਰਸ਼ਨ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਰਾਹੀਂ ਨਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਾਡਲ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ।

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
9988901324

DELIVERY ALL WORLD
Payment in Advance
ਯੇਟਿੰਗ ਲਈ ਫੋਟੋ ਵਟਸਐਪ ਨੰਬਰ
+91-977794-70626 ਤੇ ਭੇਜੋ

ਕਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ

ਯੇਟਿੰਗ

Painting

ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ,
ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ,
ਮਿਤਰ ਪਿਆਰਿਆਂ
ਦੀਆਂ ਯੇਟਿੰਗ ਬਣਾ ਕੇ
ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ
ਚਾਰ ਚੈਨ
ਲਗਾਓ ਜੀ

ਚਿੱਤਰਕਾਰ
ਰਾਜੇਸ਼ ਨਾਗਾਰਾ

ਕਿਰਤ ਕਰੋ ਨਾਮ ਜਪੋ ਵੰਡ ਛਕੋ

ਕੋਈ ਕਿਰਤ ਪਿਆ ਕਰੇਂਦਾ ਏ, ਕੋਈ ਨਾਮ ਪਿਆ ਜਪੇਂਦਾ ਏ, ਕੋਈ ਵੰਡ ਪਿਆ ਛਕੇਂਦਾ ਏ, ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਪੂਰੀ ਕਿਰਪਾ ਓਹੋ ਤਿੰਨੋਂ ਪਿਆ ਕਰੇਂਦਾ ਏ। (ਕੋਈ ਕਿਰਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਨਾਮ ਜਪ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੰਡ ਕੇ ਛਕ ਰਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ ਓਹੀ ਤਿੰਨੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।) ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਰਾਏ ਭੋਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਵਿੱਚ ਕਾਲੂ ਬੇਦੀ ਦੇ ਘਰ ਚਹਿਲ ਪਹਿਲ ਹੈ, ਠੰਡੀ ਮਿੱਠੀ ਹਵਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਦਾਈ ਦੌਲਤਾਂ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਇੰਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੀ ਬਾਲਕ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦੀ ਰਾਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਘੜੀ ਉੱਤੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਬੀਤੀ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਨੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਵੇਲੇ ਉਠ ਕੇ ਪਰੋਹਿਤ ਹਰਦਿਆਲ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਜਨਮ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਓ ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਆਂਦਾ ਹਾਂ। ਪਰੋਹਿਤ ਹਰਦਿਆਲ ਜੀ ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਦੇ ਘਰ ਆ ਗਏ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਓ। ਪੁਰੋਹਿਤ ਜੀ ਨੇ ਦਾਈ ਦੌਲਤਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਬਾਲਕ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ ਦਾਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਲਕ ਹੱਸ ਕੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਸਿਆਣਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਪੁਰੋਹਿਤ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਨੇ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਕੱਪੜਾ ਹਟਾ ਕੇ ਬਾਲਕ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਪੁਰੋਹਿਤ ਜੀ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ, ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਘਬਰਾ ਗਏ

ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪੁਰੋਹਿਤ ਜੀ ਨੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕੀ ਇਹ ਬਾਲਕ ਵੱਡਾ ਅਵਤਾਰੀ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਨੌ ਨਾਥ ਚੌਰਾਸੀ ਸਿੱਧ ਛੇਜਤੀ ਬਵੰਜਾਬੀਰ ਚੌਸਠ ਜੋਗਣੀ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਦੇਵੀਆਂ ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਪੀਰ ਪੈਗੰਬਰ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਗੇ। ਇਹ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਜਗਤ ਦਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਇਆ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਲੱਗੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਪਾਂਧੇ ਕੋਲ ਪੜਨ ਲਈ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਇੱਕ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਇਆ। ਫਿਰ ਮੁੱਲਾ ਕੋਲ ਪੜਨ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਮਾਇਨੇ ਕਰਕੇ ਸੁਣਾਏ ਮੁੱਲਾ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਜਨੇਊ ਪਾਉਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਨੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤ ਉਜਾੜਨ ਤੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਭਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਨਾਨਕ ਤੇ ਸਰਪ ਨੇ ਛਾਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਰਾਏ ਬੁਲਾਰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਨਾਨਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੇਟੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਕਾਲੂ ਪਟਵਾਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਦੀਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਿਤਾ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੈਦ ਕੋਲ ਲੈ ਗਏ ਉੱਥੇ ਵੈਦ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਨਕ ਨੇ ਸੱਚ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝਾਈ। ਪਿਤਾ ਨੇ ਵੀਹ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਵਪਾਰ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ

ਨੇ ਸਾਧਾਂ ਭੁੱਖਿਆਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾ ਕੇ ਖਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਤੇਰਾ ਤੇਰਾ ਤੋਲ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਵੰਡਿਆ ਹਿਸਾਬ ਚੈੱਕ ਕਰਨ ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਕਲਿਆ ਉਹ ਵੱਟੇ ਅੱਜ ਵੀ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਪਏ ਨੇ। ਫਿਰ ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਬਾਬਾ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਜੀ ਹੋਏ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਰਨ ਲਈ ਘਰੋਂ ਚੱਲ ਪਏ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਲਾਲੇ ਦੀਆਂ ਕੋਧਰੇ ਦੀ ਰੋਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁੱਧ ਕੱਢ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਦੀਆਂ ਲੁੱਚੀ ਕਚੋਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਹੂ ਕੱਢ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ। ਫਿਰ ਕੋਡੇ ਰਾਖਸ਼ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਰਾਹ ਤੇ ਲਾਇਆ, ਬਿਸੰਭਰ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਟਾਪੂ ਵਿੱਚ ਮੱਛ ਦੇ ਉੱਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਕੇ ਮੱਛ ਦਾ ਉਧਾਰ ਕੀਤਾ, ਰਾਜਾ ਦੇਵਲੂਤ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਉਧਾਰ ਤੇ ਲਾਇਆ, ਰਾਜਾ ਤੀਖਣ ਸੈਨ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ, ਰਾਜਾ ਸੁਧਰਸੈਨ ਅਤੇ ਇੰਦਰਸੈਣ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਵਲ ਲਾਇਆ, ਸਾਲਸ ਰਾਇ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਿਰ ਮੱਕੇ ਮਦੀਨੇ ਵੱਲ ਚੱਲੇ, ਮੱਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਜੀ ਰੁਕਨਦੀਨ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਹੋਏ, ਮੱਕੇ ਦੇ ਸਭ ਹਾਜੀ ਨਵਾਇ ਕੇ ਬਾਬਾ ਮਦੀਨੇ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਉੱਥੇ ਸੱਚ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਚੱਲਣਾ ਹੈ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਬਾਬਾ ਅਸੀਂ ਬੜੀ ਦੂਰ ਹਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟੋ ਤੇ ਧਿਆਨ ਧਰੋ। ਬਾਬਾ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਭਾਈ ਜੀ ਪੋਣੇ ਸੱਤ ਵਰੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਵੈਰਾਗੀ ਸੀ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਤੁਸੀਂ ਆ ਗਏ ਇੱਥੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਸੀ। ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਬਾਬਾ ਤਾਂ ਸਤਾਈ ਸੈ ਕੋਹਾ ਦੂਰ ਸੀ ਅੱਖਾਂ ਮਿਟਾ ਕੇ ਇਕ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ, ਬਾਬੇ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਹੋਏ ਤਾਂ ਬਵੰਜਾਂ ਸੈ ਕੋਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਤ ਵੇਲੇ ਜਾ ਖਲੋਤੇ, ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਸੁਮੇਰ ਚੱਲੀਏ ਉੱਥੇ ਸਿੱਧ ਮੰਡਲੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਉਥੋਂ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਹੋਏ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਰਬਤ ਉਪਰ ਜਾਇ ਖੜੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਪਹਾੜ, ਜਮੀਨ, ਸਮਗਰੀ ਸਭ ਸੋਨੇ ਦੀ ਸੀ, ਮਰਦਾਨੇ ਡਿੱਠਾ ਉੱਥੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੱਸਿਆ ਇਹ ਸੋਨਾ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਹੀ ਪੀ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਚਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਨਾਂ ਦੀ ਮੇਰ ਤੇਰ ਵਿਸਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਨਿਰਬੰਧ ਹੋਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪੀਤਾ ਤੇ ਮਸਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਬਾਬੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮਰਦਾਨਿਆ ਚਿਤ ਥਾਇ ਰੱਖ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਨਾਲ ਨਿਭਾਵਣਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਹੋਏ ਹਿਮਾਚਲ ਪਰਬਤ ਉਪਰ ਜਾਇ ਖੜੇ ਹੋਏ। ਬਾਬੇ

ਆਖਿਆ ਇੱਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਇੱਥੇ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਅਤੇ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਮਿਲੇ, ਸਿੱਧ ਮੰਡਲੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਹੋਇਆ। ਸਿੱਧ ਗੋਸ਼ਟਿ ਉਚਾਰੀ। ਫਿਰ ਬਿਆਰ ਪਰਬਤ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚੇ ਉੱਥੇ ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਉ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਕਾਗ ਭਸੁੰਡ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇ। ਫਿਰ ਅਲਲਾਚੀਨ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭਗਤ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ। ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਸਤਾਰਾਂ ਲੱਖ ਤੇ ਅਠਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਜੋਜਨ ਦੂਰ ਆਏ ਹਾਂ। ਸੱਚਖੰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਤੇ ਨਿਕਟ ਧਰੂਅ ਭਗਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਜੀ ਅੱਜ ਹਮਾਰੇ ਧੰਨ ਭਾਗ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਸ਼ਨੂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਧਰੂਅ ਭਗਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੁਣਿ ਨਾਨਕ ਤਪਾ ਜੀ ਤੁਝ ਪਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਕੀ ਬੜੀ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਭਗਤ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਇਥੋਂ ਤੀਕਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਇਕ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋ ਕਲਯੁਗ ਵਿੱਚ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਪ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਜੋ ਆਪ ਦਾ ਨਾਮ ਲਏਗਾ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਧਰੇਗਾ ਜਿਸ ਤੇ ਤੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਉਸ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਕੀ ਭੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤਪਾ ਜੀ ਜਹਾਂ ਆਪ ਜੀ ਰਜਾਏ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਚਲੋ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਧਰੂਅ ਭਗਤ ਪਾਸੇ ਵਿਦਾ ਲਈ। ਅੱਗੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪੁਰ ਸੱਚਖੰਡ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਤਖਤ ਦੇ

ਉੱਪਰ ਸਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਬੈਠੇ ਹਨ ਸੰਪੂਰਨ ਭਗਤ ਅਵਤਾਰ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜੇ ਨੇ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਉਹ ਜੋ ਕੋਟਾਨ ਸੂਰਜ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਕੋਟਾਨ ਚੰਦਰਮਾ ਜੈਸਾ ਸ਼ੀਤਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਉਸ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਉਸ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਵਿਸ਼ਨੂ ਜੀ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ ਸਰਬ ਸਮਰੱਥ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਭਗਵੰਤ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਆਓ ਨਾਨਕ ਭਗਤ ਤੂ ਸਦਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਤਿਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਪਾਉਣ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਗਏ ਸੀ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਿਹਾ ਹੋ ਸਰਬ ਸੁਆਮੀ ਜਿਥੇ ਆਪ ਦੀ ਆਗਿਆ ਭਈ ਤਹਾ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਚੱਕਰ ਫੇਰਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਏਗਾ ਉਥੇ ਉਥੇ ਚੱਕਰ ਫੇਰਾਂਗੇ ਅੱਗੇ ਜਿਉ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਰਜਾਏ ਹੋਵੇਗੀ ਤਿਉ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਐਸਾ ਕਹਿ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਉਸਤਤ ਵਿੱਚ :-
ਸੋ ਦਰੁ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ। ਵਾਜੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ। ...

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅੰਬਾਲਾ

ਸਾਹਿਤਕ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ: ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ

ਕਈ ਅਹਿਮ ਹਸਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ

ਸੰਗਰੂਰ, (ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ) “ਸਾਹਿਤਕ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕੇਵਲ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਹੋਣਾ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।” ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਲੇਖਕ ਭਵਨ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਮਾਲਵਾ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਸੰਗਰੂਰ (ਰਜਿ:) ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਰਜਿ:) ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਹੋਰ ਤਿੱਖੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਕੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਅੱਜ ਵੀ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰ. ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਕਵੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੇ

ਇਨਕਲਾਬੀ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਤਸੱਲੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਡਾ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੈਣੀ ਵਾਰਤਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੌਂਕੀ ਨੂੰ, ਗੁਰਮੇਲ ਮਠਾਹੜ ਗਲਪ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਲੀਆਂ ਨੂੰ, ਲੋਕ ਕਵੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਕਵਿਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਨੂਰਮੀਤ ਨੂੰ, ਕਵੀ ਗੁਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੀਰ ਵਿਰਾਸਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਝੱਮਟ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਘ ਗੋਇਲ ਨਵ-ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਹੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਗਰਗ ਕਲਮਦਾਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਸੁਲੋਚਨਾ’ ਉੱਪਰ ਗੋਸ਼ਟੀ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕ ਸਬੰਧੀ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਭਾਵਪੂਰਨ ਪਰਚੇ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਮਨੀਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਗਰਗ ਕਲਮਦਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕ-ਮਨਾਂ ਦੀ ਸੂਖਮ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਕਿਹਾ। ਪੁਸਤਕ

ਸਬੰਧੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਹੋਈ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰੇਮ ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਮੀਤ ਖਟੜਾ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਏ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਟੇ ਵੱਲੋਂ ਸੰਪਾਦਿਤ ਸਭਾ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਕਲਮੀ ਹੀਰੋ’ ਵੀ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਂਤੀ ਕਲਮਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ

ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ਕਵਿੱਤਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਟੇ, ਅਮਨ ਜੱਖਲਾਂ, ਕਵੀ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਝੱਮਟ, ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਮਨ ਸਿੰਗਲਾ, ਕਾਜਲ ਮਹਿਰਾ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਪੌਲ, ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੁਰਬਨਜਾਰਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ, ਸਤੀਸ਼ ਵਿਦਰੋਹੀ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅੰਬਾਲਵੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਖਨੌਰੀ, ਹਰਬੰਸ ਨਾਗਪਾਲ, ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ, ਗੁਰੀ ਚੰਦੜ, ਪੇਂਟਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕਰੋਦੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੌਜੀ, ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਉਦਾਸੀ, ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਵਿਰਕ, ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਕੜਾ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੌਂਕੀ, ਮਨੀਸ਼ਾ ਰਾਣੀ, ਹਨੀ ਸੰਗਰਾਮੀ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਹੋਸ਼ੀ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖ਼ਮੀ,

ਧਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਕੱਟੂ, ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰਾਮੀ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਜੰਟੀ ਬੇਤਾਬ, ਗੁਣਤਾਜ ਕੌਰ, ਨਾਜਦੀਪ ਕੌਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਮਨ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਗਰਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਨਾਗਪਾਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਲੀਆਂ, ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰੇਮ ਖੋਸਲਾ, ਅਮਰ ਗਰਗ ਕਲਮਦਾਨ, ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ, ਕਾਮਰੇਡ ਤਰਸੇਮ ਪੂਰੀ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਡਾ, ਰੇਣੂ ਬਾਲਾ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਨੂਰਮੀਤ, ਪ੍ਰੀਤ ਗੋਰਖਾ, ਸਰਬਜੀਤ ਸੰਗਰੂਰਵੀ, ਸੁਖਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਮੱਖਣ ਸੇਖੂਵਾਸ, ਸੁਖਮਨਪ੍ਰੀਤ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ, ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਹਰਨੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦਿਲਬਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਪੂਰੀ, ਓਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ,

ਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਪੂਰੀ, ਜੱਗੀ ਮਾਨ, ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਪੂਰੀ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਮੀਤ ਖਟੜਾ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੱਤਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਬਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਅਭਿਜੇਤ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਈ ਲ ਵਾਲ, ਅਰਜਦੀਪ ਕੌਰ, ਬੰਟੀ ਸਿੰਘ ਅਲੀਸ਼ੇ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬੀਰਲਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੀ ਮੁਲੋਵਾਲ, ਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਘਨੌਰੀ ਕਲਾਂ, ਬਲਵੰਤ ਕੌਰ ਘਨੌਰੀ ਕਲਾਂ, ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਰਤਨ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕਾਨੂੰਨਗੋ, ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਇੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਏਕਮਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਰਾਣੀ, ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਆਏ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਫੰਨਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਅਤੇ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ ਵੱਲੋਂ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

for more news visit:
www.samajweekly.com

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪੀਰ, ਪੈਗੰਬਰ, ਅਵਤਾਰ ਆਦਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠ, ਪਾਖੰਡ, ਅਡੰਬਰ, ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚਲਾ ਕੇ ਪਰਲੋਕ ਸਿਧਾਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਹਾਂ-ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਅਵਤਾਰ ਲਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਜਾਦੂ, ਟੂਣੇ, ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਮੁਗਲਈ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹੈ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਛਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੁਝਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1469 ਵਿਚ ਪਾਕਿ-ਸਤਾਨ ਦੇ ਤਲਵੰਡੀ ਵਿੱਚ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕਿਸਾਨੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਚਮਤਕਾਰੀ ਪੈਰ ਦੇਖ ਕੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ... ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਤਾਂ ਰੱਬ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਅਵਤਾਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਭਾਗਸ਼ਾਲੀ ਹੋ....! ਜਦੋਂ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੇ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗਲ ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹੀ, ਤਾਂ ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 13 ਦਿਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਅਤੇ 13 ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ... ਇਸ ਹੋਣਹਾਰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਂ ਹੋਵੇ-ਗਾ.... ਨਾਨਕ...। ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੇ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿਹਾ... ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਨਾਂ ਹੈ, ਨਾ ਇਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਾਲਾ ਹੈ....। ਤਾਂ ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ... ਨਾਨਕ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ, ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਦਿ ਸਭ ਮੰਨਣਗੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਜੱਗ ਨੂੰ ਤਾਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਚ ਅਲੌਕਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੇ ਬਾਲਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਲਿਆ। ਏਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ

ਸਤਿਯੁਗਵਿੱਚ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅੰਬਰੀਸ਼, ਤ੍ਰੇਤਾ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਅਤੇ ਕਲਯੁਗ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਬਣਕੇ ਏਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਭਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸੁਧਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਏ। ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹ, ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਆਦਿ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਮਨ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਦਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਖਿਚਾਅ ਅਧਿਆਤਮ ਵੱਲ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ 11 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਜਨੇਊ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਧਿਆਤਮ ਦੀ ਰਾਹ ਚੁਣੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 2 ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਚੰਗਾ ਜੇਹਾ ਵਪਾਰ ਦਾ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਭੁਖੇ ਸਾਧੂ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾ ਕੇ ਕਿਹਾ...ਮੈਂ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਕਰ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਵੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾ ਸੀ ਨਾਨਕੀ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਭਾਈ ਜੈ ਰਾਮ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਲਗਾਅ ਸੀ। ਭਾਈ ਜੈ ਰਾਮ ਨੇ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੂੰ ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਲੋਧੀ ਦੇ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਨਸ਼ੀ ਦੇ ਕੰਮ ਤੇ ਲਗਵਾਇਆ। ਉੱਥੇ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਵਸਤਾਂ ਵੰਡਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਨੂੰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ ਤੇ

ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਦੌਲਤ-ਖਾਂ ਨੇ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਵਾਈ ਤਾਂ ਕੰਮ ਧੰਦੇ ਵਿਚ ਲਾਭ ਹੀ ਮਿਲਿਆ, ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀਆਂ ਅਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਅਸਰ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਟੁੱਭੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਫੇਰ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਜਦੋਂ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਿਧਾਰ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਨਾਨਕੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲੀ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਅਸਚਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀਰ ਵਿਚ ਰੱਬੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਨਹੀਂ ਸਮਾ ਸਕਦੇ। ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਤ ਆਏ। ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਚਰਜ ਵਾਲੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ, ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਆਦਿ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਘਰ ਬਾਰ ਵਸਾਕੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲਏ ਵੀ ਅਧਿਆਤਮ ਦਾ ਰਸਤਾ ਅਪਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਪਾਠ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ। ਉਹ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ, 30 ਸਾਲ ਤੱਕ ਭਾਰਤ, ਤਿੱਬਤ ਅਤੇ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਾਸਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ.... ਉਦਾਸੀਆਂ.. ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ, ਬਾਲਾ, ਲਹਿਣਾ ਅਤੇ ਰਾਮਦਾਸ ਸਨ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਉਥੇ ਹੀ ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ..

ਮਰਦਾਨਿਆਂ, ਰਬਾਬ ਵਜਾ... ਅਤੇ ਫੇਰ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਜਪਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਆਸ ਪਾਸ ਗੁਜ਼ਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਿੱਠੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਾਣੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਉਥੇ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਚ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਲੱਗਭੱਗ 974 ਭਜਨ ਗਾਏ। ਇਕ ਵਾਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮੱਕਾ ਗਏ ਅਤੇ ਇਕ ਥਾਂ ਤੇ ਲੇਟ ਗਏ। ਇਤਨੇ ਵਿਚ ਇਕ ਮੌਲਵੀ ਭਜਦਾ ਹੋਇਆ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਿਆ.. ਤੁਸੀਂ ਮੱਕੇ ਦੀ ਮਸੀਤ ਵੱਲ ਪੈਰ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂ ਸੌਂ ਗਏ ਹੋ... ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਮੌਲਵੀ ਨੇ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਹੱਦ ਨਾ ਰਹੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੱਕੇ ਦੀ ਮਸੀਤ ਤਾਂ ਉਧਰ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਮੌਲਵੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ.. ਰੱਬ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਹੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖ ਅਤੇ ਸੁਣ ਕੇ ਮੌਲਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅੱਗੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕਈ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਬਾਬਰ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ ਜੋ ਇਸਲਾਮ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਬਾਬਰ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਜੇਲ ਵਿਚ ਲੈ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਜੇਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਇਹ ਗੱਲ ਬਾਬਰ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚੀ। ਬਾਬਰ ਖੁਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਾਸਤੇ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਉਹ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਲੌਕਿਕ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੋਂ ਇਤਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ

ਤੁਰੰਤ ਮਾਫੀ ਮੰਗਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਬਾਇੱਜ਼ਤ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ਼ਵਰ ਇਕ ਹੈ, ਇਕੋ ਹੀ ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਭ ਜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਹੈ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬੁਰਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਦਾ ਖੁਸ਼ ਰਹੋ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿਮਾਂ ਕਰ ਦਿਉ, ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਰੱਬ ਤੋਂ ਖਿਮਾ ਮੰਗੋ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਆਦਮੀ ਸਭ ਬਰਾਬਰ ਹਨ, ਜਾਤ ਪਾਤ ਦਾ ਭੇਦ ਭਾਵ ਗਲਤ ਹੈ, ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਕੁਝ ਵੀ ਇਕੱਠਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਸਨ.. ਨਾਮ ਜਪੋ, ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ, ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਵੰਡ ਕੇ ਛਕੋ..। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਅਤੇ ਸਭ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ, ਪਖੰਡ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ, ਅਡੰਬਰ ਆਦਿ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵੱਲ ਸੱਜਣ ਦੇ ਅਲਗ ਅਲਗ ਰਸਤੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਤਾਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ.... ਪੁੰਦ ਮਿੱਟੀ, ਜੱਗ ਚਾਨਣ ਹੋਇਆ.....। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਤਨੇ ਤਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਤਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿੰਨੇ ਬੰਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਭਵ-ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਤਾਰੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਹੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ

ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚੇਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ.... ਜਪਜੀ ਸਾਹਿਬ... ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖ ਮੱਤ ਦੀ ਆਧਾਰਸ਼ਿਲਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉੱਤਰਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗੱਦੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਖਡੂਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕੱਲ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਮਿਲਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਨਾਰਾਜ਼ ਤਾਂ ਸਨ ਲੇਕਿਨ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੀ ਦੇਖਿਆ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੁਖਿਆ ਨਾਨਕ ਸਭ ਸੰਸਾਰ, ਸੋ ਸੁਖੀਆ ਜੋ ਨਾਮ ਆਧਾਰ...। ਜਦ ਤਕ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਕਾਇਮ ਹੈ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਕੌਸ਼ਲ
ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 975-ਬੀ/20
ਗ੍ਰੀਨ ਰੋਡ,
ਰੋਹਤਕ-
124001(ਹਰਿਆਣਾ)
ਮੋਬਾਈਲ
94 16 35 9 045ਓ

ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ

ਮੱਤ ਬਖਸ਼ੀ , ਸਮੱਤ ਬਖਸ਼ੀ,
ਕਰੀਏ ਸਦਾ ਕਰਮ ਚੰਗੇ ।
ਕਿਰਤ ਕਰੀਏ ਵੰਡ ਛੱਕੀਏ ,
ਹੋਵਣ ਨਾ ਹੱਥੋਂ ਮਾੜੇਂ ਧੰਦੇ ।
ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਮਾਲਕਾ ,
ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਈਏਂ ।
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ,
ਇੱਕ ਇੱਕ ਅੱਖਰ ਮਨ ਵਸਾਈਏਂ ।
ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ,
ਸੰਗਤ ,ਪੰਗਤ ਦੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ ।
ਸਭ ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਇਕੋ ਥਾਵੇ,
ਇਕੱਠੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਪਿਰਤ ਪਾਈ ।
ਉੱਚੀਆ ਪਿਰਤਾਂ ,ਸੱਚੀਆ ਕਿਰਤਾਂ ,
ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ 'ਚ ਅਪਣਾਈਏਂ ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ,
ਇੱਕ ਇੱਕ ਅੱਖਰ ਮਨ ਵਸਾਈਏਂ ।
ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ 'ਚੋਂ ਦਸਵੰਧ ਕੱਢੀਏ,
ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾਈਏ ।
ਨੰਗੇ ਤਾਈਂ ਤਨ ਢੱਕੀਏ ,
ਭੁੱਖੇ ਤਾਈਂ ਅੰਨ ਖਵਾਈਏ ।
ਮਨ ਨੀਵਾ ,ਮਤ ਉੱਚੀ ਕਰਕੇ ,
ਜੀਵਨ ਅਣਮੁੱਲਾ ਸਫਲ ਬਣਾਈਏ ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ,
ਇਕ ਇਕ ਅੱਖਰ ਮਨ ਵਸਾਈਏਂ ।
ਬਣਨਾ ਨਹੀ ਸੱਜਣ ਠੱਗ ,
ਭਾਈ ਲਾਲੇ ਜਿਹਾ ਕਿਰਦਾਰ ਰੱਖਣਾ ।
ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆ ਦੀ ਕਰਕੇ ਖਾਣੀ,
ਬਿਗਾਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਆਦ ਚੱਖਣਾ ।
ਤੇਰਾ ਤੇਰਾ ਤੋਲਣਾ ,ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ,
ਗੱਲ ਗੁਰੂ ਦੀ ਪੱਲੇ ਪਾਈਏ ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ,
ਇਕ ਇਕ ਅੱਖਰ ਮਨ ਵਸਾਈਏ ।

ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਗੁਰੀ

ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਅੰਬਰ

ਉਹ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਅੰਬਰ ਦਾ
ਪਹਿਲਾ ਸਿਤਾਰਾ
ਉਹ ਬਾਣੀ ਦਾ ਆਸ਼ਕ
ਤੇ ਬਾਲੇ ਦਾ ਪਿਆਰਾ
ਐਰਾਵਤ ਦੀ ਗਰਜਣ
ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਮਰਦੰਗ
ਉਤਰਿਆ ਹੈ ਕੋਈ
ਰੂਹਾਨੀ ਸਫੀਨਾ
ਤੇ ਚਾਰੇ ਹੀ ਕੂਟਾਂ ਨੇ
ਅਰਦਾਸ ਅੰਦਰ
ਉਹ ਚਾਨਣ ਦੀ ਬਾਰਿਸ਼
ਤੇ ਕੱਤਕ ਮਹੀਨਾ
ਉਹ ਜਪੁਜੀ ਦਾ ਸਿਰਜਕ
ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਸਭ ਦਾ
ਰਤਨ ਤੇਹਰਵੇਂ 'ਤੇ ਜੋ
ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰੇ
ਉਹ ਕਾਮਲ, ਉਹ ਮੁਰਸ਼ਦ
ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ, ਉਹ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਉਹ ਸਿੱਧਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੇ
ਭੁਲੇਖੇ ਨਿਵਾਰੇ
ਉਹ ਲਾਲੇ ਦੇ ਕੋਧਰ 'ਚ
ਬਾਬੇ ਦੀ ਬਰਕਤ
ਤੇ ਭਾਗੇ ਮਲਿਕ ਦੇ ਨੇ
ਮਿਸਠਾਨ ਜ਼ਹਿਰੀ
ਉਹ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਚੋਖੀ
ਖਰੀ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ
ਰਿਹਾ ਕਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ
ਮਸਤਕ ਸੁਨਹਿਰੀ
ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ
ਲਿਖਦਾ ਮੁਹੱਬਤ
ਉਹ ਅੰਬਰ ਦੀ ਤਾਕੀ' ਚੋਂ
ਲਾਉਂਦਾ ਜੈਕਾਰੇ
ਉਹ ਬਣ-ਤ੍ਰਿਣ ਦਾ ਵਾਲੀ
ਅਮੂਰਤ ਦਾ ਦਿਲਬਰ
ਉਹ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪੂਜੇ
ਤੇ ਅਗਨੀ ਨੂੰ ਠਾਰੇ
ਸਮਾਧੀ 'ਚ ਬਾਪੂ ਦੇ
ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ
ਤੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਚਾਦਰ' ਤੇ
ਲਿਖਦਾ ਏ ਬਾਣੀ

ਉਹ ਆਖੇ ਰਬਾਬੀ ਨੂੰ
ਸੁਰ ਛੇੜ ਕੋਈ
ਤੇ ਵੇਖੇ ਹਯਾਤੀ ਨੂੰ
ਬੰਦ ਅੱਖਾਂ ਥਾਣੀ

ਉਹ ਘਾੜਤ ਘੜੇ ਨਾ ਹੀ
ਯੁਕਤ ਲੜਾਵੇ
ਤੇ ਕਰ ਦੇਵੇ ਚੁਪ ਬੈਠਾ
ਫੁਰਮਾਣ ਕੋਈ
ਜੋ ਨਿੱਤ ਖੰਡ-ਮੰਡਲ
ਦੀ ਛੇੜੇ ਕਹਾਣੀ
ਤੇ ਸਿਰਜੇ ਨਵਾਂ ਰੋਜ਼
ਨਿਰਵਾਣ ਕੋਈ

ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਤੁਰਦੇ
ਉਹ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਸਦਕੇ
ਜੋ ਆਪਣੀ ਹੀ ਧਰਤੀ ਦੀ
ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦੇ
ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਵੀ ਜਿਸਦੇ ਹੈ
ਭਾਣੇ 'ਚ ਰਹਿੰਦੀ
ਤੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਜੀਵਨ ਦੀ
ਆਸਾਨੀ ਕਰਦੇ

ਉਹ ਕੀਰਤਨ, ਉਹ ਸੋਹਿਲਾ,
ਉਹ ਵਾਰਾਂ ਦੇ ਕੌਤਕ
ਉਹ ਸਾਜ਼ੀ ਤੇ ਰਾਗੀ
ਜੋ ਬਾਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ
ਹੈ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਨੇ ਜਿਸਨੂੰ
ਕਲਾਵੇ 'ਚ ਵਲਿਆ
ਉਹਨੂੰ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ
ਕਾਲੂ ਦਾ ਨਾਨਕ ਪੁਕਾਰੇ

ਰਿਤੂ ਵਾਸੂਦੇਵ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਜਿਉਣਾ ਸਿਖਾਇਆ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ,
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਪਾਵਨ ਗਿਆਨ ।
ਜੇ ਮਨ ਵਿਚ ਚੰਗਿਆਈ ਦੇ ਹੋਣ ਵਿਚਾਰ,
ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਸਾਡੀ ਹੋਵੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ।
ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਸਫਲ,
ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਹੱਕ ।
ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਛੱਡ ਦਿਓ,
ਮਿਟਾਓ ਅੰਦਰਲੇ ਹਨੇਰੇ ਦਾ ਰੰਗ ।
ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ,
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਮੋਲਕ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ।
ਪਰਮਾਤਮਾ ਇੱਕ ਹੈ, ਸਰਬਵਿਆਪਕ —
ਇਹੀ ਸੱਚ ਦੱਸਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ।
ਰਹੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼, ਰਹੋ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ,
ਛੱਡ ਦਿਓ ਲਾਲਚ ਤੇ ਈਰਖਾ ਦਾ ਭਰਮ ।
ਜੀਵਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਣਾਓ ਸਭ ਦੀ ਭਲਾਈ,
ਇਹੀ ਸਬਕ ਸਿਖਾਇਆ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਪਾਵਨ ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ।

ਮਨੀਸ਼ ਭਾਟੀਆ
ਮੁਹਾਲੀ
7027120349

ਵਰੇਗੰਢ ਮੁਬਾਰਕ

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ
ਬਲਾਚੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੀ 27
ਵੀ ਵਰੇਗੰਢ ਮਨਾਈ ।
ਫੋਟੋ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਤਿੰਦਰ
ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ

ਮਿਤੀ 5 ਨਵੰਬਰ 2025, ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ

ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕਿਰਪਾਲਤਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ।

ਆਖੇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦ ਪਾਲ ਸਾਹਿਬ : ਸਿਰੀ 3 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ (ਸ਼ਾਮ 5:30 ਵਜੇ)
ਕੋਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦ ਪਾਲ ਸਾਹਿਬ : ਸਿਰੀ 5 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ (ਸ਼ਾਮ 6:00 ਵਜੇ)
ਨਿਰਮਲ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ : ਸਿਰੀ 7 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ (ਸ਼ਾਮ 7:30 ਵਜੇ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਲਗੀਧਰ ਸਾਹਿਬ, ਟੋਰੰਗਾ (ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ)

ਟੋਰੰਗਾ ਦੀ ਸੇਵਾ: ਖਾਸਨਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਜੋਹਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ: 02 723 25 880

DOORS BY: DALJEET SINGH (973) 888888
342, CHEYNE ROAD, PYES PA, TAURANGA, NZ. 07 343 45 77

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ (ਟੋਰੰਗਾ ਪਾਲ ਫਾਬਰੀਕਾ) ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ ਭੂਪਿੰਦਰ ਪਾਸਲਾ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿਤੀ 5 ਨਵੰਬਰ 2025 ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਲਗੀਧਰ ਸਾਹਿਬ, ਟੋਰੰਗਾ (ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ) ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪਾਸਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਜੋਹਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ ਭੂਪਿੰਦਰ ਪਾਸਲਾ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਲੋਂ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕਿਰਪਾਲਤਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ

ਰਾਜੇ ਸ਼ੀਹ ਮੁਕੱਦਮ ਕੁੱਤੇ ਬਾਬਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿੱਤ ਫੁਰਮਾਨ ਸਣਾਉਂਦੇ ਆ ਰੱਖਕੇ ਤੇਰੀ ਸੋਚ ਪਰੇ ਇਹ ਥਾਂ ਥਾਂ ਲੰਗਰ ਲਾਉਂਦੇ ਆ ਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਬਾਣਾ ਅਪਣਾਇਆ ਸਮਝੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿਰਤ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਲੁੱਟ ਹੁੰਦੀ ਆ ਜੁਲਮ ਮਲਿਕ ਭਾਗੋ ਤੇ ਢਾਉਂਦੇ ਆ ਰੱਖਕੇ ਤੇਰੀ ਸੋਚ ਪਰੇ,, ਇਹ ਥਾਂ ਥਾਂ ਲੰਗਰ ਲਾਉਂਦੇ ਆ ਗੁਰਮੀਤ ਡੁਮਾਣੇ ਵਾਲਿਆ ਏਦਾਂ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਬੇੜਾ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਾਈਆ ਕੰਧਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਕਰਕੇ ਖੜਾਂ ਬਖੇੜਾ ਅਗਰਬੱਤੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਮੂਹਰੇ ਮੈਂ ਵੇਖੇ ਰੋਜ਼ ਧਖਾਉਂਦੇ ਆ ਰੱਖਕੇ ਤੇਰੀ ਸੋਚ ਪਰੇ ਇਹ ਥਾਂ ਥਾਂ ਲੰਗਰ ਲਾਉਂਦੇ ਆ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚ ਬਾਣੀ ਦੇ ਬਾਣੀ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵਾਂਗੂੰ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਮਰ ਕਰੋ ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਕਿਉਂ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਉਕਸਾਉਂਦੇ ਆ ਰੱਖਕੇ ਤੇਰੀ ਸੋਚ ਪਰੇ ਇਹ ਥਾਂ ਥਾਂ ਲੰਗਰ ਲਾਉਂਦੇ ਆ

ਗੁਰਮੀਤ ਡੁਮਾਣਾ (ਲੋਹੀਆਂ ਖਾਸ) ਜਲੰਧਰ

ਦਾਸਤਨ-ਏ-ਸਿਰੋਪਾ!

ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਭੰਗਾਣੀ ਛਿੜਿਆ ਸੀ, ਰਣ ਤੱਤਾ ਜੋਬਨ ਖਿੜਿਆ ਸੀ। ਵਰਛੇ, ਨੇਜ਼ੇ ਕੀ ਤਲਵਾਰਾਂ, ਲੋਹੇ ਨਾਲ ਲੋਹਾ ਭਿੜਿਆ ਸੀ। ਸਿੰਘਾਂ-ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਗਹਿ-ਗਿੱਚੀ, ਗਿਆ ਵੱਢਿਆ ਜੋ ਵੀ ਘਿਰਿਆ ਸੀ। ਸਿੰਘ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬੇਸ਼ਕ ਥੋੜੇ ਪਰ ਨਾਹੀਂ ਮਨੋਬਲ ਗਿਰਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਬੁੱਧੂ ਸ਼ਾਹ ਸੀ ਪੀਰ ਇਕ, ਸਿੰਘਾਂ ਨਾਲ ਆ ਕੇ ਖੜਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਜਾਤ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆ, ਬੱਸ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਤੇ ਅੜਿਆ ਸੀ। ਲੈ ਪੁੱਤ, ਭਤੀਜ, ਮੁਰੀਦਾਂ ਨੂੰ, ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਮੈਦਾਨੇ ਵੜਿਆ ਸੀ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਆਹੂ ਲਾਹ ਸੁੱਟੇ, ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਟੋਲਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਸੀ ਨਾਲ ਆਏ ਹਮਸਾਏ ਜੋ, ਪੀ ਗਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਾਮ ਸਾਰੇ। ਜੋ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਲਈ ਸੀ ਮੁਰਸ਼ਦ ਤੋਂ, ਗਏ ਵਾਰ ਸੀ ਉਹਦੇ ਨਾਮ ਸਾਰੇ। ਸੀ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਖਾਸ ਬਣੇ, ਬੇਸ਼ਕ ਸਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਸਾਰੇ। ਖੰਡੇ ਤੋਂ ਤਿੱਖੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ, ਸਨ ਲੰਘ ਗਏ ਸ਼ਰੇਆਮ ਸਾਰੇ। ਜਦ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਤੇ ਪੀਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਦੱਸਿਆ ਸਿੰਘਾਂ ਤਫਸੀਲ ਨਾਲ, ਕੀ ਕੀ ਜੰਗ-ਏ-ਹਾਲਾਤ ਹੋਈ। "ਵੈਰੀ ਪੈ ਜਾਣਾ ਭਾਰੀ ਸੀ

ਪਰ ਪੀਰ ਕਰਕੇ ਕਰਾਮਾਤ ਹੋਈ"। ਕਿਵੇਂ ਪਾਈਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ, ਉਹ ਵੀ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ। ਤੱਕ ਬੁੱਧੂ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਿਦਕ ਤਾਈਂ, ਪੱਗ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲਾਹੀ ਗੁਰ ਅਪਣੀ। ਸੀ ਮੋਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗੜ੍ਹਚ ਹੋਏ, ਫਿਰ ਬਿਰਤੀ ਲਾਈ ਧੁਰ ਅਪਣੀ। ਪੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਫਾੜ ਦੋਫਾੜ ਕਰੀ, ਦਾਤੇ ਨਾਲ ਮੇਲੀ ਸੁਰ ਅਪਣੀ। ਅੱਧੀ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ, ਬਾਕੀ ਸੀਸ ਸਜਾਈ ਮੁੜ ਅਪਣੀ। ਇੰਝ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਹੋਈ ਸਿਰੋਪੇ ਦੀ, ਸੀ ਸੱਚ ਦੇ ਉਸ ਵਪਾਰੀ ਨੂੰ। ਲਹਿਰਾਇਆ ਨੇਕੀ ਦਾ ਪਰਚਮ, ਝੱਲ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਸੀ ਭਾਰੀ ਨੂੰ। ਚੁਗੇ ਸ਼ਰਧਾ ਪਿਆਰ ਦੇ ਮੋਤੀ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੇ ਲਾਕੇ ਤਾਰੀ ਨੂੰ। ਰੋਮੀਆਂ ਘੜਮੇਂ ਵਾਲਿਆ ਵੇ, ਬੁੱਝ ਸਮਝ ਨਿਚੋੜ ਮਿਆਰੀ ਨੂੰ। ਹੁਣ ਵੁੱਕਤ ਘੱਟ ਨਾ ਕਰੀਏ ਜੀ, ਪਾ ਪਾ ਕੇ ਹਾਰੀ ਸਾਰੀ ਨੂੰ। ਹੁਣ ਵੁੱਕਤ ਘੱਟ ਨਾ ਕਰੀਏ ਜੀ, ਵੰਡ ਵੰਡ ਕੇ ਹਾਰੀ ਸਾਰੀ ਨੂੰ।

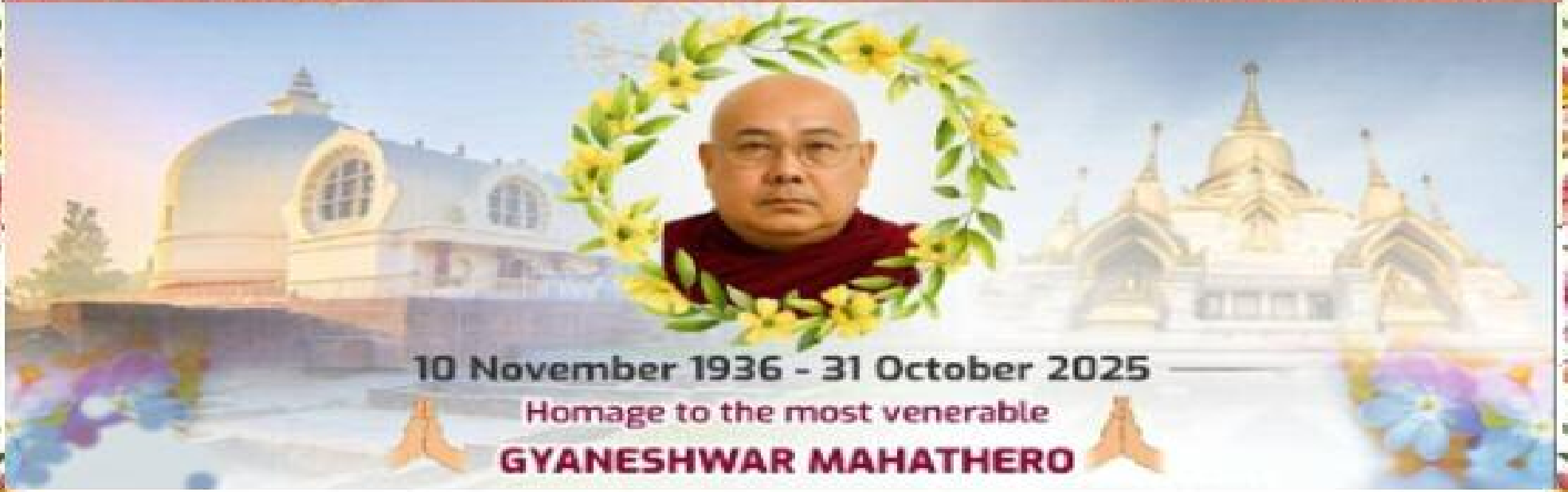
ਰੋਮੀ ਘੜਮਾਂ 7717380107

URGENT PRINTING AVAILABLE

All Types of Designing & Printing Services

- Offsetting Printing
- Digital Printing
- Flex Printing
- Screen Printing
- Visiting Card
- Letter Head
- Bill Book
- Posters
- Pamphlet
- Wedding Card
- Invitation Card
- Birthday Card
- Flex Banner
- Stickers
- Hand Bill
- Calendar
- Certificate
- Book Cover
- Menu Card
- Id Card

Yash Arts World
Akalpur Road Phillaur
96467-56227 98551-89599

Venerable Bhikkhu N. Dhammanand Thero

Dhamma Desna By : Venerable Bhikkhu N. Dhammanand Thero

Topic: "Indian Buddhist History Culture and Heritage "

विषय: भारतीय बौद्ध इतिहास, संस्कृति और विरासत

महामानव तथागत
बुद्धा
महापरिनिर्वाण बुद्ध
धम्म कुशीनगर के
महास्थित्वर परम
पूज्य महापंडित
भदंत ए बी ज्ञानेश्वर
जी को श्रद्धाजलि।

Sunday
Nov.9th,25
at 8 Pm
Indian Time

Live on
Facebook

Guest Speaker: Ambedkarite Buddhist
Upāsikā Kamlesh Ahir (Vancouver Canada)

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ

ਵੀਕਲੀ

Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition

ਸਾਡੇ DIGITAL MEDIA ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਸਾਨੂੰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਲਾਇਕ ਕਰੋ

facebook

samajweekly

ਸਾਨੂੰ ਐਕਸ ਤੇ ਫਾਲੋ ਕਰੋ

@samajweekly

ਸਾਡੇ ਵਟਸਅੱਪ ਨਾਲ ਜੁੜੋ ਅਤੇ ਪਾਓ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਖਬਰਾਂ

ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਓ ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਰੋਜਾਨਾ PDF ਉਹ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁੱਫਤ

ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

+44 7878 456484

email:-Samajweekly@gmail.com